

zima 2020/21

od Stožce po Rožmberk

LIPENSKO

tipy na výlety
novinky
historie
příroda
lidé

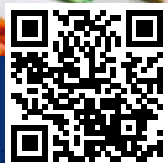

Jihočeský kraj

Catering na Lipně na míru. To je Relax!

- zahradní party
- svatební catering
- grilování & barbecue
- rodinné oslavy
- firemní akce
- mikro catering
- degustace

www.HotelResortRelax.cz

Dolní Vltavice 44, 382 26 Černá v Pošumaví
+420 601 367 508 info@hotelresortrelax.cz

PF 2021

Vážení a milí čtenáři,

přečkali jsme druhou vlnu koronavirové pandemie. Život se s námi nemazlí, ale běží dál. A i to, že držíte v rukou tento další díl časopisu Lipensko, je toho důkazem. Běžíme dál a pořád nás to baví. Baví nás dělat vám radost, baví nás, když vás bavíme, baví nás, když se necháváte inspirovat našimi stránkami, naší lipenskou přírodou, naší nabídkou pro trávení volného času, pro čerpání zážitků a skvělých pocitů.

Zimní Lipensko je tu pro vás, pro běžkaře, výletníky, sjezdaře, bruslaře, gurmány a požitkáře. Ale především pro lipenské obyvatele, protože Lipensko je skvělá adresa pro život.

Je před námi zimní sezóna a je pravda, že nikdo z nás neví, co a kdy nám přinese třetí vlna koronavirové epidemie. Ale ať už přinese cokoli, my tady budeme i po ní. Proto více než kdy jindy vám všem přeji krásné Vánoce v kruhu rodinném, šťastný Nový rok 2021 a pevné zdraví v celém roce 2021.

A víte co? Tím správným krokem ke zdraví v roce 2021 může být třeba otužování v Lipně. Ve skvělé partě kamarádů v ledové vodě s kulichem na hlavě a s horkým nápojem v ruce. I o tom se dočtete v tomto časopise. Ale pozor! I nadále nás sledujte, protože něco, o čem ještě nepíšeme, se chystá...

Za celou redakci
a Turistický spolek Lipenska
Jiří Mánek

NA LIPNĚ RYBAŘIL JAKUB VÁGNER

VÍCE SE DOZVÍTE
NA STRANĚ 44

OBSAH

15

18

HISSINA JE
SKVĚLÁ PSÍ
ZÁCHRANÁŘKA

32

LIPENSKÁ
MAGISTRÁLA

36

EXTRÉMNÍ
LIPENSKÝ
„LAUFAŘ“

78

MARTIN HARICH:
KONCERT
NA HLADINĚ
BYL ÚŽASNÝ

92

559 LET STARÝ SMRK
NAD PLEŠNÝM JEZEREM
SEŽRAL KŮROVEC

LIPENSKO

Čtvrtletník, lifestyleový turistický magazín z oblasti Lipenska, od Stožce po Rožmberk / Editor: Jiří Mánek / Šéfredaktor: Pavel Pechoušek / Korektury: Šárka Stoszková / Redakční rada: Adéla Černá (Cerná v Pošumaví), Hynek Hladík (Prachatice), Lucie Lafatová (TSL), Jiří Mánek (TSL), Petr Studnička (Praha), Jan Straka (Vyšší Brod), Marie Šotolová (Boleticko, z.s.), Tereza Wilzingová (Frymburk), Jiří Falout (Lipno nad Vltavou) / Design a DTP zpracování: LB / Barevné korekce a retuš: Jiří Kořán / Inzerce: Jiří Mánek, tel.: +420 431 530 475, e-mail: jiri.manek@tslipenska.cz / Objednávky: Lucie Lafatová, tel.: 608 520 935, e-mail: lucie.lafatova@tslipenska.cz / Vydavatel a adresa redakce: Turistický spolek Lipenska, IČ: 05044791, Loučovice 51, 382 76 Loučovice, e-mail pro korespondenci: jiri.manek@tslipenska.cz, www.tslipenska.cz / Tisk: INPRESS a.s. / Zima 2020/21, ročník 5 / Evidenční číslo: MK ČR E 22644 / ISSN 2533-4514 / Přetisk a jakékoliv šíření povoleno pouze se souhlasem vydavatele.

LYŽOVÁNÍ A ZÁBAVA PRO CELOU RODINU. LIPNO NABÍZÍ ZASNĚŽENÉ SVAHY PRO ZAČÁTEČNÍKY I NÁROČNÉ LYŽAŘE

TEXT OLGA KNEIFLOVÁ FOTO LIPNO SERVIS

Skiareál Lipno je oblíbený rodinný skiareál v nádherné části jižní Šumavy u lipenského jezera. Nabízí celoroční aktivity pro rodiny s dětmi, s jedinečnou a širokou škálou činností a možností trávení volného času a dovolené.

Hory jsou jedním z nejzdravějších prostředí, které si u nás můžeme dopřát. Skiareál Lipno je připraven na letošní zimní sezonu, a kromě základních hygienických opatření nachystal i několik novinek.

Největší prodejna INTERSPORT na českých horách

Pro nadcházející zimní sezonu čeká na všechny návštěvníky areálu jedna z hlavních novinek. Jsou jí nové a komfortnější zázemí lyžařské školy, půjčovny zimního vybavení i obchodu INTERSPORT, který se tak stane největší prodejnou této značky na českých horách. Nové prostory budou modernější a prostornější než doposud a nachází se v nově vybudovaném hotelu Element, který chystá své otevření v letní sezoně příštího roku. Díky budově hotelu vzniklo v blízkosti areálu také nové lyžařské náměstí, které se stane místem pro setkávání i jedním z center pro společenské a kulturní události.

Pro lyžaře začátečníky je připraveno letos nové, větší výukové hřiště Fox park se čtyřmi pojízdnými koberci, nebo několik desítek instruktorů z lyžařské školy Lipno.

Lipno.card – skipas i karta plná výhod

Registrovaná karta hosta Lipno.card slouží jako skipas a přináší i mnoho dalších výhod. Po spárování s účtem věrnostního klubu na www.lipnocard.cz umožňuje svému držiteli čerpat další benefity například při návštěvě Stezky korunami stromů, Aquaworldu Lipno nebo pak v létě v Království lesa. Skipas i vstupenky je možné zakoupit online z pohodlí domova a ušetřit tak nejen peníze, ale také čas. Po příjezdu na centrální parkoviště, které je zdarma, jen nazout přezkávky, cvaknout je do lyží a vyrazit na svah.

Lipno to je rodinné lyžování

Sjezdovky na Lipně jsou vhodné pro úplné začátečníky a občasný lyžaře, stejně tak pro lyžařské fajnšmekry. Každý si najde tu svou, oblíbenou. Celkem zde můžete lyžovat na 13,5 km sjezdovek, vozit se třemi čtyřsedačkovými a jednou dvousedačkovou lanovkou nebo ve Foxparku po čtyřech kobercích.

Před vaším příjezdem na Lipno nemusíte řešit ani nákup vybavy. Jen kousek od centrálního parkoviště se nachází půjčovna INTERSPORT Rent, kde si během lyžařské sezóny můžete zapůjčit jak kompletní sety, tak jednotlivé části lyžařského vybavení. Čekají na vás proškolení pracovníci, kteří poradí s výběrem těch správných lyží nebo snowboardu. Pokud si dovezete vybavení vlastní a budete jej potřebovat pouze připravit na svah, můžete navštívit také místní servis. Vybavení je možné rezervovat on-line a máte tak jistotu, že pro vás bude včas připraveno. Navíc, pokud si zapůjčíte celý lyžařský set, s Lipno.card můžete využít slevu 15 % na skipas.

Lyžařská škola na Lipně: hlavně, ať to děti na svahu od začátku baví

Lyžařská škola Skischool Lipno poskytuje výuku pro začátečníky i pokročilé, na lyžích i na snowboardu. Vaše děti se naučí lyžovat pod dohledem zkušených instruktorů a také s maskotem lišákem Foxem, s nímž zažijí spoustu zábavy. K privátní a rodinné výuce je samozřejmostí skipas zdarma. Škola využívá svoji část Fox parku i vlastní sjezdovku. Během výuky mají žáci s instruktorem přednostní vstup na lanovku, a tak čas strávený na sjezdovce maximálně využijí.

Skiareál Lipno: Užijte si ještě více zábavy na jednom místě

- Lyžování na 13,5 km sjezdovek
- 3 pohodlné čtyřsedačkové lanovky a 1 dvousedačková
- Snowpark dle náročnosti od úplných začátečníků po pokročilé jezdce
- Zábavná skicrossová a snowcrossová trať
- Měřený slalom
- Výukové hřiště Fox park se třemi pojízdnými koberci, kam máte vstup zdarma
- Parkování zdarma – přímo u pokladen a nástupní stanice lanovky Lipno Express
- Každodenní animační programy s lišákem Foxem, maskotem areálu
- Večerní lyžování na nejdelší sjezdovce areálu - 18:00 - 21:00 hodin
- Každé úterý večerní bobování ve Fox parku – 18:00 – 20:00 hodin
- Komplexní služby na jednom místě – půjčovna INTERSPORT rent, lyžařská škola Skischool Lipno, obchod INTERSPORT, skiservis, úschovna Skidepot, restaurace
- Skibus po Lipensku zdarma

Lipno karta – bez čekání a za nejlepší ceny

- Registrujte se v e-shopu lipnocard.cz a získejte své lipenské zážitky výhodněji. A navíc bez čekání s řadou dalších výhod. Registrací se stanete členem věrnostního klubu Lipno.card a získáte přístup ke konkrétním nabídkám v průběhu celého roku.

POZVÁNKA DO BĚŽECKÝCH STOP V OKOLÍ STOŽCE, NOVÉ PECE A HORNÍ PLANÉ

TEXT JIŘÍ MÁNEK FOTO VLADISLAV HOŠEK

Zimní Lipensko láká nejenom na sjezdovky a zamrzlé jezero, ale také do běžkařských stop. Pokud v blízkosti vašeho penzionu a hotelu není dostatek sněhu a chybí strojově upravené stopy, pak není nic jednoduššího, než sednout do auta nebo na vlak a do stop si pár kilometrů zajet do nejvyšších partií našeho regionu. Ty se nachází v okolí Stožce a Nové Pece.

Letecký snímek obce **Stožec** (800 m.n.m.) se strojově upravenými stopami pro běžkaře.

Na obzoru: začneme zleva viditelným údolčím, na jehož úpatí se nachází Trojmezí (1330 m.n.m.), kde se setkávají Čechy, Bavorsko a Rakousko. Dále doprava následují vrcholy **Trojmezná** (1361 m.n.m.), **Vysoký hřeben** (1341 m.n.m.) a **Třístoličník** (1302 m.n.m.).

Nejzápadnější a také nejvýše položenou obcí našeho regionu je obec Stožec (800 m. n. m.). V jejím okolí najdete také nejlepší podmínky pro běžkování. Výchozím místem se může stát přímo centrální parkoviště ve Stožci, nebo je také možné dojet si vlakem až do Nového Údolí. Tam se naše běžecké stopy napojují na ty bavorské, a tak je v případě zájmu možné si krásně zaběžkovat i v okolí Haidmühle. Stopy jsou tam perfektně udržované.

Okruh Stožec – České Žleby – Kamenná Hlava – Nové Údolí – Stožec

Na trase se střídají táhlé lesní svážnice i úseky po loukách a pastvinách. Trasu začneme v nejnižším bodě celého okruhu ve Stožci. První metry jsou zahřívací po rovině na Stožeckých loukách, po necelém kilometru odbočíme vlevo po stopě, která vede přes žlebskou silnici a začne mírně stoupat po Šumavské magistrále směrem k Českým Žlebům. V polovině cesty na České Žleby se napojíme na pás po bývalých hraničních zátarasích a vydáme se vlevo. Stoupání začne být trochu ostřejší. Pokud potřebujeme občerstvení v Českých Žlebech, lze si zastavit v hotelu České Žleby. Pro někoho to může být i výchozí bod trasy. Pokračujeme stopou na Kamennou hlavu, nejvyšší bod trasy s krásnými výhledy zejména na hřeben Třístoličnick - Trojmezna. Dále sjíždíme na rozcestí Mlaka a přes Krásnou Horu přímo na Nové Údolí. Tam již vede souběžně s trasou zpátky do Stožce také železniční trať. Z Nového Údolí lze využít také vlak.

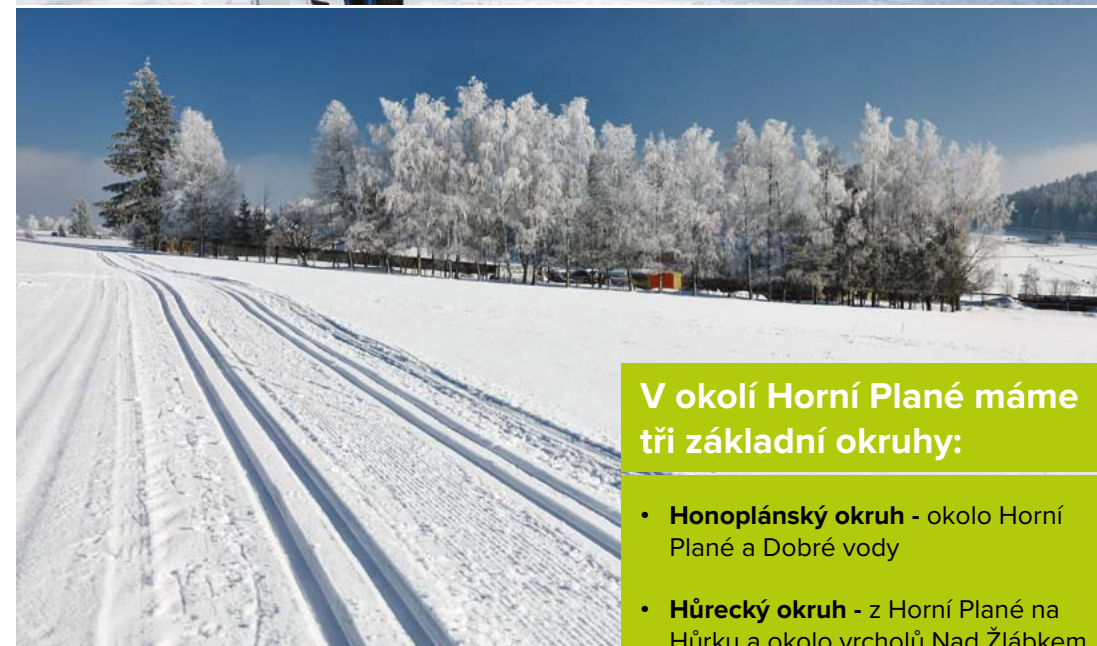
Hotel České Žleby, skvělé ubytování i občerstvení na trase

Po rovině podél Schwarzenberského plavebního kanálu

Ikonou celé lipenské oblasti je bezesporu 44 kilometrů dlouhý Schwarzenberský plavební kanál. Spojuje povodí řek Vltavy a Dunaje a v minulosti sloužil k zásobování Vídně palivovým dřívím. Trasa Schwarzenberského plavebního kanálu začíná na česko-německé hranici u osady Nové Údolí a pokračuje k osadě Jelení, kde prochází 419 m dlouhým podzemním tunelem. Odtud vede až k obci Zvonková, kde vstupuje na území Rakouska. Jedná se mimořádnou technickou památku, podél které se v zimě dá krásně lyžovat. Moc hezké trasy na běžky jsou ve strojově udržovaných cestách z Jeleních Vrchů až na Klápu nad Novou Pecí a žádný z milovníků běžek by si je neměl nechat ujít.

V okolí Stožce je skvělé běžkování a není nic snadnějšího, než si sem dojet vlakem po trase Černá v Pošumaví - Horní Planá - Nová Pec - Stožec.

V okolí Horní Plané máme tři základní okruhy:

- **Honoplánský okruh** - okolo Horní Plané a Dobré vody
- **Hůrecký okruh** - z Horní Plané na Hůrku a okolo vrcholů Nad Žlábkem (821m) a Kravího vrchu (828m)
- **Olišný okruh** - okolo Mysliveckého údolí až k rybníku Olšina, kde je možné se občerstvit v rekreačním zařízení Vojenských lesů a statků.

Okruhy v okolí Horní Plané

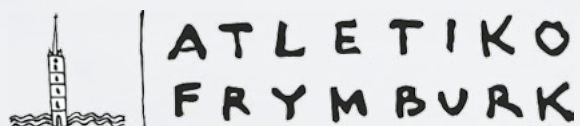
Město Horní Planá má svoji vlastní rolbu pro strojovou úpravu stop, a když je dostatek sněhu, tak lyžování v okolí Horní Plané nemá chybu. Jsou zde výhledy do dalekého okolí a profil tratí je přívětivý i k méně zdatným běžkařům. Přitom délka všech tratí přesahuje 20 kilometrů.

„Bílá stopa rovná, hladká, krásná. Dneska bude moje duše šťastná!“ zpívá Michal Hruža ve svém hitu, který si oblíbil snad každý milovník běhu na lyžích. Přesně v duchu tohoto refrénu si budete připadat, pokud se proběhnete na tratích okolo malebného městyse Frymburk, který díky neúnavné práci místních běžkařských nadšenců oprávněně patří za vyhlášenou baštu běžeckého lyžování na Lipensku.

Běžkaři z místního sportovního klubu Atletiko Frymburk během zimní sezóny upravují na Frymburských loukách i v okolních lesích celkem 40 km běžeckých stop pro rodiny s dětmi, hobíky i trénované závodní lyžaře. Když na zamrzlé Lipno napadne sníh, můžete se v bílé stopě proběhnout i po hladině šumavského moře. A místní raritou jsou dokonce upravované zimní trasy pro pěší a pejskaře. Zkrátka běžkařská fantazie. Vloni navíc městys Frymburk pořídil speciální rolbu s gumovými pásy, která dokáže stopy skvěle upravit i při nižší sněhové pokrývce, takže letošní zimu je nač se těšit.

Vůbec nejlepší je, že vstup do stop je zdarma a veškeré vybavení pro běžkaře si můžete půjčit hned ve dvou místních půjčovnách (jednu najdete na náměstí a druhou vedle aquaparku), kterým šéfuji vášniví běžkaři, a ti vám poradí vhodnou trasu i správnou „mázu“.

Nástup na běžecké tratě se nachází na fotbalovém stadionu, vedle kterého je k dispozici bezplatné parkoviště. Profil tratí na Frymburských loukách není náročný a je vhodný pro rodiny s dětmi, méně zdatné běžkaře či seniory. Během putování na běžkách se vám naskytnou krásné daleké výhledy do zasněžené krajiny a při dobré viditelnosti dokonce uvidíte i Alpy. Zhruba v polovině výletu se v osadě Svatonina Lhota nachází běžkařská klubovna U Richarda, kde si o víkendu můžete dopřát drobné občerstvení či něco na zahřátí. Kdo si chce dát pořádně do těla, na toho čeká 15 km kopcovitých tratí s převýšením přes 300 výškových metrů v lese mezi Frymburkem a Lipnem nad Vltavou.

Aktuální stav upravených běžeckých stop najdete na webu www.bilastopafrymburk.cz

 tip na výlet

FRYMBURK JE RÁJEM BĚŽKAŘŮ NA LIPENSKU!

TEXT A FOTO MARTIN ŘEZÁČ

Frymburská stopa – pohodový závod pro širokou veřejnost

Frymburská stopa se až na pár výjimek pravidelně koná už od osmdesátých let minulého století a jeho popularita v posledních letech už přesáhla hranice Lipenska. Jedná se o závody v běhu klasickou technikou pro děti i dospělé. Během pátečního dopoledne si to v bílé stopě rozdají žáci základních škol, na které v sobotu navážou junioři, ženy a muži na tratích dlouhých od 1 do 21 km. Letošní ročník Frymburské stopy je naplánován na 8. a 9. ledna 2021.

Více informací najdete na www.frymburk.info.

Kontakt na půjčovny běžek ve Frymburku:

Půjčovna Lipno Centrum (vedle aquaparku),
tel: 773 444 595, www.lipnocentrum.cz

Půjčovna & Sport Řezáč (náměstí č.p. 12),
tel: 774 302 508, www.pujcovna-frymburk.cz

 tip na výlet

**grenz
genial
GUIDE**

Vy ho ještě nemáte?

Turistický průvodce Grenzgenial...

Ušetřete během zimní dovolené na Lipně stokoruny i mnohem více!

Průvodce
Grenzgenial
též jako
mobilní aplikace!

- ✓ Desítky atraktivních slev pro volný čas z Lipenska a okolí o celkové hodnotě přes 15 000 Kč!
- ✓ Lyžařské areály, půjčovny lyží a bruslí, aquaparky, wellness, atrakce pro rodiny s dětmi, restaurace, a mnohem více ...

Průvodce zakoupíte v informačních centrech či u vybraných ubytovatelů. Více na www.grenzgenial.cz

HISSINA JE SKVĚLÁ PSÍ ZÁCHRANÁŘKA

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO ARCHIV MILANA BUKÁČKA

Už 14 let stojí po boku velitele českokrumlovských vodních záchranářů fenka Hissina. Je to chesapeake bay retrívr, a proto je ve vodě jako doma. Byla součástí akcí, kdy šlo o život, kdy hledala pohřešované či mrtvé. Čtyřikrát pod hladinou označila utonulého.

Má za sebou téměř čtrnáct let aktivního záchranného života, ocitla se u případů, kdy šlo o život, a účastnila se ostrých zásahů ve vyhledávání pohřešovaných nebo mrtvých osob. Čtyřikrát se jí podařilo pod hladinou označit utopeného, i když byl i 30 metrů hluboko. Během aktivní služby získala několik ocenění a vrcholných zkoušek, do psího důchodu odešla se všemi poctami. Seznamte se s Hissinou (Hissimo History kelečský poklad, pozn. aut.) – záchranným psem, jehož majitelem je velitel českokrumlovských vodních záchrannářů Milan Bukáček. „Je to sebevědomá, energií nabitá, inteligentní a velice charakterní fena. Má skvělý nos a výborné praktické výsledky při ostrých akcích vyhledávání osob živých či mrtvých. Doslova miluje vodu, je schopna v kuse a v tempu uplavat více jak pět kilometrů. Její tvrdohlavost a svéhlavost se projevovala hlavně při zkouškách poslušnosti, ale vše vždy vynahrazovala při speciálním výcviku či v praxi,“ shrnuje Bukáček. Hissina je chesapeake bay retrívr. Toto psí plemeno bylo vyšlechtěno k lovu mořských kachen nebo k lovu v těžce přístupných terénech.

Milan Bukáček je bývalý profesionální voják, který také velel speciální jednotce výsadkářů. Psa si přál celý svůj život, ale věděl, že na něj nebude mít vzhledem ke svému povolání čas. Vše se

změnilo po odchodu do civilu. S výcvikem neměl žádné zkušenosti, stal se ale členem Jihočeské záchranné brigády kynologů, která mu pomohla. „Skvělá parta lidí, kteří byť dobrovolníci jsou odborně a profesionálně zdatní lidé, pracující s velkou aktivitou a nasazením. Dokazují to praktickými zásahy na území České republiky, ale také v zahraničí, při různých živelných katastrofách, jako je například zemětřesení. Jim jsem vděčen za vše, co mne a Hiss naučili,“ uvedl Bukáček.

A nebylo toho málo, protože Hissina se svým páníčkem postupně absolvovala řadu náročných zkoušek z vodních a lavinových prací, kde se například učila vyhledávat kadavér (mrtvolu, pozn. aut.).

Své schopnosti nejvíce prokázala v terénu, kdy označila čtyři potvrzené utonulé osoby. Absolvovala výcviky na moři a v horách. Díky ní získal Milan Bukáček titul Železný psovod, kdy se společně umístili na 1. místě v triatlonu (1 km plavání, 10 km kolo a 10 km běh, pozn. aut.).

Teď už je psí babičkou, a tak si užívá zaslouženého odpočinku, těží ze skvělé kondice, kterou získala během celoživotního výcviku. „Pohyb má ráda stále, už toho tolik nenaběhá ani nenaplave, ale nedá jí to. Jakmile cítí vodu, tak se neudrží,“ uzavírá pyšný psovod Bukáček.

TRÉNINK V LIPENSKÉM LEDU

TEXT ADÉLA ČERNÁ FOTO PETR BENEŠ

Dokázali jste si někdy představit, že byste místo teplého čaje, svařáku, grogu, vyhřáté sauny sundali všechny svršky a namočili se do studené vody? Místo peřin a pohodlné matrace raději skočili do spacáku a usnuli v teplotách kolem nuly pěkně ve stanu? Vlastní pohodlí je lákavé, ale už také dobře známé, co zkusit posunout své možnosti a potěšit se něčím novým, netradičním?

Zimní atmosféra kolem Lipna přímo vybízí k toulkám zasněženou krajinou. Ledem pokrytá hladina jezera svádí k bruslení na dlouhé vzdálenosti nebo výletům na běžecích lyžích s rozhledem do překrásné přírody a na nejvyšší kopce Šumavy. Někdy se ale může stát, že Lipno pokryje pověstná bílá tma. Není vidět na krok a i zvuky se zdají být velmi tlumené. V takové chvíli může pocítit úzkost nebo zmatkovat i starousedlík, a proto se vyplatí dobře znát své vlastní možnosti, být připraven a nebýt překvapen, případně vědět, že i v těch nejtěžších šumavských mrazech dokážu přežít, než se objeví pomoc nebo vyhřáté obydlí.

Jaké to je, zaplavat si ve studené vodě, umět čelit nepřízní počasí a naučit se postarat sám o sebe si mohou vyzkoušet všichni zájemci o nevšední typ adrenalinu v kempu Jestřábí v Černé v Pošumaví, kde sídlí sportovní centrum a půjčovna sportovního vybavení Lipno Naplno. Zde si pod vedením zkušených instruktorů mohou vyzkoušet nejen již tradiční snowkiting (jízda na snowboardu nebo lyžích s větrem poháněným drakem), ale právě i půldenní kurz Ice Adventure.

Co takový kurz vlastně obnáší a nač se mohou sběratelé nevšedních zážitků těšit? „V první řadě je potřeba se seznámit s teorií, co účastníky venku na

sněhu a ledu čeká, jak může reagovat jejich tělo, co by neměli podcenit a na co by se měli připravit nejen v rámci kurzu, ale i jakéhokoliv výletu do zimní přírody,“ komentuje průběh takového zimního minikurzu Petr Beneš, provozovatel sportovního centra Lipno Naplno a hlavní instruktor zimních aktivit.

Následuje praktická část v zimní přírodě a především na ledu, jak pomoci sám sobě nebo jiné osobě při proboření do ledové vody, jak se bezpečně pohybovat na ledě a co dělat, když si promočíme obuv, šaty nebo ztratíme orientaci. Také jaké vybavení si vzít s sebou na výlet do přírody nebo sportování na ledu. Perličkou na závěr je i úvod do problematiky podchlazení, jak se správně připravit na ledovou vodu, ale také co získáme, když se

budeme otužovat pravidelně. Nechybí pochopitelně ani praktická část – tedy pořádná zimní lipenská koupel.

Tím samozřejmě zimní netradiční dobrodružství nekončí. Jelikož se celý kurz koná v areálu celoročního kempu Jestřábí, je pro opravdové pokusitele a fanoušky posouvání vlastních možností připravena možnost přespání ve vlastním stanu a příprava večere pěkně pod zimní hvězdnou oblohou. Dozví se tu užitečné tipy, jak rozdělat oheň, když tradiční materiál na podpal chybí, nebo čím je vhodné si dovybavit batoh na celodenní procházku zimní krajinou.

Tak vzhůru do ledové výzvy! Koupel v ledové lipenské třišťi je ten pravý nevšední zážitek pro letošní zimu!

ŽENY PRO ŽENY

TEXT ADÉLA ČERNÁ FOTO VÁCLAV PANCER, POLLY CRATHORNE A ADÉLA ČERNÁ

Na českém i světovém trhu je spousta produktů určených výhradně ženám a dívkám. Jako by muži měli do tohoto světa křehké krásy vstup zapovězen. Často slyšíme, že ženy a muži jsou dva odlišné živočišné druhy, a ne nadarmo se říká, že ženu pochopí správně pouze žena. Není se čemu divit. Ženy zkrátka občas chtějí dělat věci také tak trochu po svém, sdílet je v ženském kolektivu a užít si je tak, jak by to v přítomnosti mužů možná ani nešlo. Pro ně je nyní připraven pilotní projekt kiteboardingové školy společnosti Kitesport, která má své výcvikové centrum v kempu Jestřábí v Černé v Pošumaví.

„V uplynulé letní sezoně jsem zaregistroval zvýšený zájem ze strany žen o kiteboarding. Dalo by se říci, že letošní sezona byla v tomto ohledu přelomová. Do kurzů kiteboardingu se hlásilo více žen než mužů, což je po mnoha letech doslova mužské nadvlády v tomto sportu poměrně překvapivé,“ říká k nové vlně ženských kitek Petr Beneš, hlavní instruktor a zakladatel společnosti Kitesport. Na potřeby žen a dívek zareagoval pružně právě on. „Pochopil jsem, že přesto, že jde o poměrně rizikový a náročný sport, ženy by se možná lépe cítily, kdyby je učila zase žena. Byla by pro ně takovým vzorem, že i v tomto zatím relativně výhradně mužském sportu mohou ženy být rovnocennými partnery, ba dokonce mohou vnést do prostředí kiterů i něco nového. I proto jsem se rozhodl vytvořit kiteboardingové programy určené výhradně ženám a dívkám a jak jinak, než pod vedením ženských instruktorek,“ vysvětluje vznik zcela nového produktu Petr Beneš.

Nejde jen o kiteboarding

Nové programy pro kurzy kiteboardingu určené výhradně ženám nejsou založené pouze na výcviku ovládání draka nebo technikách jízdy, je to zcela nový kurz ušitý vysloveně na míru všem zástupkyním křehkého pohlaví. K primárnímu výcviku kiteboardingu se tak přidávají i lekce jógy, možnost veganského stravování nebo otužování v přírodě. To vše pouze pro ženy a pod vedením žen. Do týmu instruktorů Kitesportu tak nově přibývají i instruktorky, některé s mnohaletými zkušenostmi v oblasti kiteboardingu, jiné zase jako specialistky na zdravý životní styl, jógu, různé formy cvičení nebo i nevhodnější aktivity, mezi něž patří i výcvik přežití v přírodě nebo otužování v poměrně přísných podmínkách zamrzlého Lipna.

Jaký je program?

Poměrně přísný. Přesto, že jde o ženský kurz, nejedná se o nějakou pohodičku u kávy. Důraz je kladen nejen na bezpečnost, ale i porozumění principům ovládání draka a jejich druhům. Každý, a to platí pro ženy stejně jako pro muže, musí zvládnout základy nutné pro bezpečné ovládání draka, samotná jízda už je ve výsledku spíše odměnou. Perfektní zvládnutí přistání nebo nouzového odepnutí draka je podmínkou pro pokračování v kurzu. Lekce jógy, veganské stravování nebo úvod do otužování jsou pak spíše takovou prémie na uvolnění po náročném výcviku. Povzbuzením rozhodně je, že to opravdu lze zvládnout, vždyť toto vše učí také ženy. A tak jakékoliv pochybnosti o tom, zda je tento sport vhodný i pro něžné pohlaví, mohou jít stranou.

Více informací o programech naleznete zde: www.lipnonapino.cz.

Jóga pro harmonizaci těla a duše, protažení a uvolnění. Otužování pak pro povzbuzení, nastartování imunity nebo pokoření vlastních limitů. Veganská strava zase jako ochutnávka jiných trendů vaření nejen pro milovnice zvířat, ale i ty, které chtějí změnit jídelníček, ochutnat něco nového nebo prostě svou stravu odlehčit od živočišných produktů alespoň na víkend. Mezi instruktorkami tak můžete najít třeba Veroniku Pospíšilovou, Kateřinu Šalandovou, Adélu Černou, Zuzanu Homolkovou nebo Petru Zaymlovou. Tyto ženy se postarají nejen o klidný průběh kurzů, ale předají všem novým budoucím kiterkám cenné rady a zkušenosti do začátku ať už v kiteboardingu, způsobech uvolnění a relaxace s jógou nebo i poměrně nezvyklém otužování ve volné přírodě, a to se rozhodně hodí.

OTUŽOVÁNÍ BEROU JAKO SKVĚLOU PREVENCI PROTI COVIDU

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO VERONIKA NEUBAUEROVÁ A ŠTĚPÁN BOUBELÍK

Don't stop crew je parta mladých lidí okolo Davida Antla a Samuela Mihaloviče, která vznikla v minulém roce ve Frymburku. Jejich cílem je zvednout lidi od počítačů a více je nalákat ke sportu.

Václav Liebl, Ondra Malák,
David Antl, Samuel Mihalovič,
Štěpán Boubelík, Aleš Točík

Nejprve začali v různou denní, ale i noční dobu běhat na Kletě u Českého Krumlova s 15kilovou vestou na zádech. Následovalo pravidelné otužování v Lipně, na které navazují i letos. Otužování také berou jako kvalitní prevenci proti onemocnění nemocí covid-19. Ke dvěma sportovcům se přidali další kamarádi, společně tvoří velkou frymburskou partu, kterou spojuje láska ke sportu.

„Koupání v ledové vodě je pro spoustu lidí nepochopitelná věc. Stejně nás vnímají ti, kteří jezdí na lanovce na Kletě a vidí nás cestou necestou běhat nahoru,“ uvádí Antl. V průběhu dalších měsíců se všichni sportovci zdokonalovali. Nejprve do vody pouze vlezli, zařvali si, následně ve vodě vydrželi

minutu, dvě, tři, čtyři. „Aktuálně vydržíme v devíti stupňové vodě devět minut,“ demonstruje Antl otužilecký pokrok, ke kterému se dopracovali.

Od začátku listopadu už se Don't stop crew těší na led. Zamrzlé Lipno nejlépe prověří jejich tréninkové dávky. „Těšíme se na výsledky. Denně cvičíme, běháme a otužujeme se. Důležité je pro nás naučit se správně dýchat, což se správně naučíme a vyladíme v ledové vodě,“ shrnuje Antl.

Původně dvojice mladých sportovců ve Frymburku se rozrostla na desítku. „Vždy se najde někdo, kdo to chce zkusit, ale málokdo chodí pravidelně. Samozřejmě bychom byli moc rádi. Další členy naší velké sportovní party vítáme,“ uvedl Antl.

- Lipenští vodní záchranáři organizují pro zájemce kurzy otužování, sebezáchrany a záchrany z ledu.
- Více najdete na www.zachranari.com a www.lipenak.cz a nebo kontakt 606 270 047.

STEZKA KORUNAMI STROMŮ NABÍZÍ NEJEN VÝHLEDY DO OKOLÍ

TEXT OLGA KNEIFLOVÁ FOTO LIPNO SERVIS

Bezbariérová Stezka korunami stromů je otevřena celoročně a v každém ročním období je zážitek z její návštěvy jiný. V zimě stojí za to vidět shora zasněžené vrcholky stromů a zamrzlé lipenské jezero i okolní kopce jižní části Šumavy. Při dobré viditelnosti uvidíte až na 200 km vzdálené vrcholky Alp. Při cestě vzhůru na 40 m vysokou věž vás čeká také několik adrenalinových a edukačních zastavení i ptačí stezka. Díky ní se dozvíte mnoho zajímavostí ze života nejen šumavských opeřenců. Z centrálního parkoviště si ke Stezce můžete udělat příjemnou procházku lesem nebo se nechat vyvézt StezkaBusem.

Během své návštěvy Lipna Stezku určitě nevynechte. Výhledy se neokoukají, adrenalinové zastávky baví děti i dospělé a ten klid šumavských lesů ve městě prostě nenajdete.

LIPENSKÁ MAGISTRÁLA

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO LUDVÍK NOVOTNÝ A JIŘÍ MÁNEK

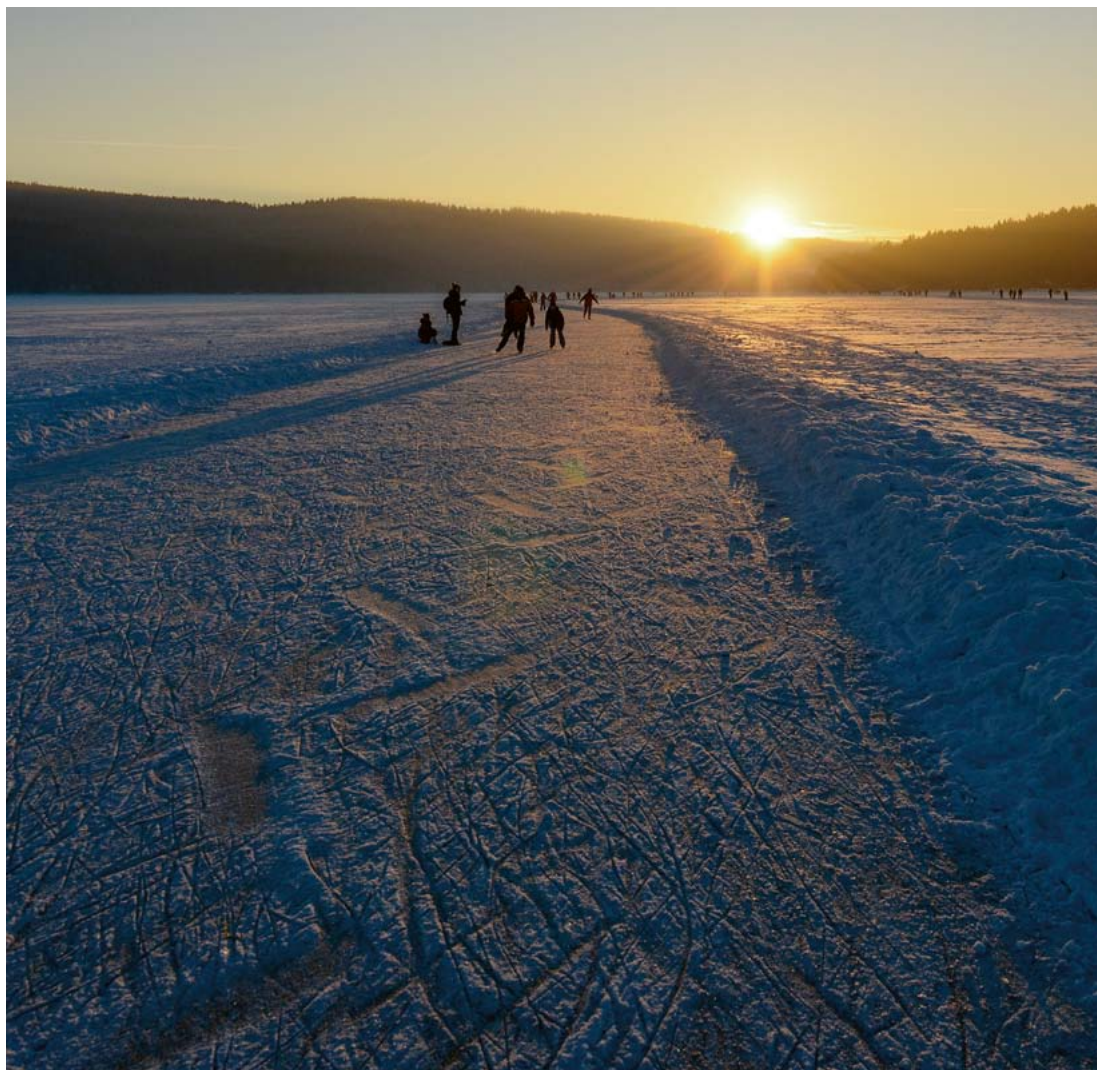

Velký a dlouhotrvající mráz dokáže hladinu lipenské přehrady přeměnit v nejdelší bruslařskou dráhu na světě. V roce 2009 tu naměřili dráhu dlouhou 10.923 metrů a osm metrů širokou, ta je navíc trvale udržovaná.

Psal se únor roku 2009 a Lipenská přehrada se kvůli zdejší bruslařské dráze ucházela o zápis do české knihy rekordů. Komisaři pelhřimovské agentury Dobrý den přijeli bruslařskou dráhu na Lipně přeměřit. V úterý 3. února 2009, v 15:58 hodin naměřil komisař pomocí policejního kolečka délku 10.923 metrů pravidelně udržované bruslařské dráhy. To znamenalo zápis dokonce do Guinnessovy knihy rekordů, Lipno se stalo nejdelší upravovanou dráhou na přírodním ledě na světě, až na druhém místě je od té doby kanadská dráha v Ottawě (7,8km).

Ledová magistrála propojuje obce Frymburk, Přední Výtoň a Lipno nad Vltavou v šířce osmi metrů. Ve Frymburku a na Lipně je dráha upravena do oválu. O dráhu pečují dobrovolníci, odhrnují sníh a zametají led kartáčem. Snaží se v pravidelně měřit sílu ledu.

Vedle délky a nádherných přírodních scenérií je výhodou to, že je pravidelně a pečlivě kvůli bezpečnosti měřena i síla ledu po celé její délce. Samozřejmostí je speciální úprava, půjčovna vybavení a o víkendech také občerstvovací zastávky!

*Hornoplánská brusle -
Tradiční závod
na Ledové magistrále*

*Ledová magistrála
u Přední Výtoně*

AQUAWORLD LIPNO: CELOROČNÍ CENTRUM NEKONČÍCÍCH VODNÍCH RADOVÁNEK

TEXT OLGA KNEIFLOVÁ FOTO LIPNO SERVIS

Po celodenní lyžovačce je potřeba dopřát tělu trochu odpočinku a regenerace. Vodní ráj Aquaworld Lipno je skvělým místem, kam zamířit, a to s celou rodinou. Plavecký bazén pro protažení svalů, vodní skluzavka pro děti, bazén s protiproudem, vířivka pro lehkou masáž, sauny pro regeneraci celého těla i mysli. To vše s nádherným výhledem na lipenské jezero. Přístup do bazénu je umožněn též handicapovaným návštěvníkům díky vodnímu zvedáku Delfín. Při návštěvě Aquaworldu Lipno nezapomeňte využít svou Lipno.card. Sleva na vstupné do bazénu i finské sauny jistě potěší.

Více informací naleznete na www.lipno.info.

EXTRÉMNI LIPENSKÝ „LAUFAŘ“

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO ARCHIV LUBOŠE KREJZY

Již 10 let provozuje Luboš Krejza Lipno Centrum - největší síť sportovních půjčoven, prodejen a servisů na Lipensku. Sám je nejlepší reklamou na sport. Krejza, který je jednou z největších osobností lipenského cestovního ruchu, je extrémním milovníkem dálkových běhů na lyžích. Loni na běžkách spolykal více než dva tisíce kilometrů často až za polárním kruhem, k tomu další stovky či tisíce na kole, v tretrách nebo na kolečkových lyžích. Letos v březnu se chystá na nejdelší závod na světě Nordenskiöldsloppet dlouhý 220 km, který se koná za polárním kruhem ve švédském Jokkmokku.

Patříte ke známým osobnostem cestovního ruchu na Lipensku, kde jste začínal?

Narodil jsem se a dosud žiji v našem poloostrovním městečku Frymburku, omývaném vodami lipenského jezera. Studoval jsem na rakouském institutu cestovního ruchu, během studia jsme kromě jiného dva roky pracovali na konkrétních rozvojových projektech v cestovním ruchu na Lipensku pod vedením zkušených rakouských lektorů. Celý svůj pracovní život se věnuji cestovnímu ruchu v jeho teoretické i praktické podobě. Nejprve jsem se pohyboval v oblasti teorie, zpracováváním různých rozvojových studií a projektů pro Sdružení lipenských obcí a poté, co jsem se osamostatnil, také pro Regionální sdružení Šumava, Jihočeský a Plzeňský kraj a Ministerstvo pro místní rozvoj. Se svým německým a anglickým partnerem jsme provozovali také plovoucí restauraci na lipenském jezeře.

Praktické podobě cestovního ruchu jste se věnoval i v lipenské společnosti Lipno Servis?

Ano, vážím si především toho, že jsme společně s naším týmem a majiteli společnosti dokázali za osm let přeměnit bezvýznamný a špatně vybavený lyžařský kopec Kramolín v moderní kompaktní rodinný Skiareál Lipno se třemi lanovkami a velkým lyžařským výukovým hřištěm. Nejzásadnější i nejtěžší tehdy bylo přesvědčit všechny aktéry, že je lepší nehrát si na velké horské středisko, ale vše podřídit a vyprofilovat tak, aby se zde cítila dobře především velice početná cílová skupina rodin s dětmi a lyžařů začátečníků. Postupně jsem se pak utvrdil v názoru,

že správná cesta pro Lipensko je spíše specializace, kvalita, příjemné životní prostředí a přílišné nerozměňování nabídky, než kvantita, neúměrná zastavěnost přírodních ploch a snaha zavděčit se všem.

Jste také zastupitelem Frymburku, řídíte se tímto pravidlem i v obecní samosprávě?

Jsem rád, že jsme s ostatními kolegy zastupiteli našli dlouhodobou shodu na dalším umírněném rozvoji Frymburku jako lázeňského městečka zaměřeného na kvalitu služeb i životního prostředí. Tomu podřizujeme všechna naše rozvojová opatření a také striktně odmítáme nabízené obrovské developer-ské projekty, které by zásadně narušily „chemii“ podnikatelského prostředí v našem městečku, která je založena na množství malých, spíše rodinných podniků.

Vy jste majitelem společnosti Lipno Centrum. Na co se zaměřujete?

Založil jsem ji před 10 lety a od počátku ji zaměřuji na můj největší koníček – sport. Se svou rodinou a obchodním partnerem jsem ji postupně rozvinul na síť sportovních půjčoven, prodejen a servisů na Lipensku a Třeboňsku se všemi potřebnými doprovodnými službami a programy. Navíc jsem přijal i další výzvu a již osm let spravuji velký luxusní ubytovací apartmánový komplex Lipno Lake Resort. Má současná práce pro tyto dvě společnosti mne velice naplňuje, uspokojuje a hlavně se nám ji daří, dle odezvy od našich zákazníků, dělat dobře.

Luboš Krejza

- zanedlouho oslaví 50. narozeniny, má manželku Gabrielu a 3 dcery – Magdalénku, Evelínku a Agátku.

Jste na Lipensku známý také tím, že jste vášnivý běžkař. Jak dlouho se věnujete dálkovým lyžařským běhům?

Na běžkách běhám amatérsky od malička, ale zlom nastal, když jsem se v roce 2009 přihlásil na svůj první zahraniční lauf, a to hned na 90 km dlouhou trať legendárního Vasova běhu. Tam mne emoce a bolest spojená s běháním podobných zimních maratónů úplně pohltila. Okamžitě jsem věděl, že chci podobných závodů objet více, a začal jsem trénovat. Zpočátku s naším srdečním domovským týmem Atletiko Frymburk spíše intuitivně a později pod sofistikovanějším vedením Marka Pazderského v Silvinii Madshus Týmu.

V čem je největší krása tohoto sportu?

Já osobně nejvíce miluji ten pocit, když si ráno přivstanu, mrzne, slunce se blyští v čerstvém prašanu a běžky krásně osaměle sviští v upravené stopě nádhernou a ztichlou zimní krajinou. Ale pak jsem samozřejmě rád, když se vyrojí další běžkaři, se kterými si v nějakém příjemném občerstvení dáme zasluženou polévku, pívko a případně při následné důležité běžkařské debatě i něco ostřejšího na zahřátí. No a velice nakažlivá je samozřejmě i atmosféra hromadných startů velkých běžkařských laufů, kde startujete po boku největších světových es. A co teprve ten pocit, když máte dlouhý maratón se všemi jeho útrapami za sebou. Kdo chce pochopit,

musí to zažít. Navíc mám nutkavý pocit, že běžkařská komunita je opravdu zvláštní a osobitá, velice přátelská a ochotná pomoci. To má asi souvislost s dlouhými pobyty v zimních horách, kde o situace mimo komfortní zónu není nouze.

Kolik kilometrů ročně naběháte?

V loňském roce jsem v rámci letní přípravy najezdil přes 3000 km na horském kole, 2700 km na kolečkových lyžích a naběhal něco přes 800 km. V zimě jsem pak na sněhu na běžkách najezdil 2000 km. Trénuji samozřejmě především doma na Lipensku v okolí Frymburku, nikam moc nemusím jezdit, vše mám téměř u domu.

Na jaké typy závodů se zaměřujete?

Nejraději mám dlouhé běžkařské závody od 50 do 90 km. V uplynulých letech se mi podařilo postupně absolvovat nejnámější laufy v Evropě i v USA a Kanadě jako Vasaloppet, Marcialonga, Birkebeinerrennet a mnoho dalších. Obecně jsem byl nejvíce spokojen se svými výsledky v uplynulé zimní sezóně. Ve třech velkých závodech, kterých se účastní absolutní světová laufařská špička, jsem se umístil celkově v první stovce účastníků. Přestože nemohu samozřejmě absolvovat všechny závody Visma Ski Classics, byl jsem po sezóně příjemně překvapen svým celkovým pořadím v tomto seriálu, kdy jsem skončil na 182. místě a ve své věkové kategorii na 8. místě.

Jaká soustředění jste absolvoval a máte v plánu letos a jaké závody máte vyhlídnuté?

S týmem jsme byli na soustředění na kolečkových lyžích u nás na Lipně (všechny oslovil především den, kdy jsme jeli krásný 100 km dlouhý okruh kolem lipenského jezera po cyklostezkách a silnicích s minimálním provozem a kvalitním asfaltem, okořeněný přejezdy lipenského jezera všemi třemi přívozy), na Zadovsku, na Železnorudsku, v Podještědí. V říjnu jsme odjždili další kilometry v teple na Mallorce. S plánováním závodů je to v současné pandemické situaci velice obtížné, takže jde zatím spíše o zbožná přání. Nicméně bych rád absolvoval závody: La Venosta (ITA), La Diagonela (CH), Toblach-Cortina (ITA), Marcialonga (ITA), Jizerská 50, Karlův běh, Šumavský skimaratón, Ganghoferlauf (AUT) a Fossavatnsgangan (ISL). Ovšem nejzásadnější výzvou pro tuto zimní sezónu je pro mne jednoznačně účast na nejdelším závodě na světě Nordenskiöldslippet na 220 km, který se koná za polárním kruhem ve švédském Jokkmokku na konci března. Doufám, že vyjde počasí a podaří se mi tuto šílenou porci lyžařských kilometrů důstojně ujet a závod dokončit.

Jak zvládáte tradiční oříšek v podobě časového skloubení rodiny, práce a vašeho koníčku?

V mém případě by to samozřejmě nešlo bez obrovské podpory mé rodiny, která je pro mne lecky také mým nejlepším a nejmilejším servisním týmem. Lze to vše také realizovat pouze díky tomu, že oba mé pracovní týmy, jak v Lipno Centru, tak

v Lipno Lake Resortu jsou velice stabilní, výkonné a dostatečně samostatné a mnoho mé manažerské práce lze dělat vzdáleně. Nešlo by to ani bez Atletika Frymburk a Silvini Madshus Týmu. Víím o tom, vážím si toho a všem patří mé poděkování.

Jaké jsou podmínky pro běžecké lyžování na Lipensku?

Při dostatku přírodního sněhu jsou nejlepší podmínky pro běžecké lyžování v okolí Frymburku a na zalesněném hřebenu mezi Frymburkem a Lipnem, kde se o pravidelnou strojovou údržbu stop, jejich prozrazení i aktuální informace o jejich stavu starají běžkaři sdružení v Atletiku Frymburk a Skiareál Lipno. V upravených stopách se běhne také na Hornoplánsku a nově i v okolí Černé v Pošumaví. Jestliže je v údolí kolem lipenského jezera nedostatek sněhu, pak nezbyvá než malý kousek popojet na náš „tajný“ lipenský ledovec Schöneben hned za hranicí v Rakousku, kde bývá sněhu zpravidla dostatek a údržba i kilometrů stop je zde více než uspokojivá.

Co připravil Frymburk?

Letos čeká na běžkaře v okolí Frymburku výrazné vylepšení kvality údržby stop, protože městy Frymburk pořídil novou rolbu na úpravu běžkařských stop na pryžových pásech, které umožňují úpravu tras i při nízké sněhové pokrývce. Že se to ve Frymburku s rozvojem běžeckého lyžování a prodloužením běžkařské sezóny myslí vážně, dokladuje i to, že se zvažuje realizace 2,5 km dlouhé výletní i tréninkové trasy, která by se pravidelně pokrývala technickým sněhem. Takže brzy na viděnou v běžkařské stopě na Lipensku. Skol!

 Lipno Centrum

Největší síť půjčoven letního i zimního sportovního vybavení na Lipensku.

další informace a rezervace:
www.lipnocentrum.cz,
+420 773 640 993

 lipno lake
Resort

92 luxusních apartmánů se saunou přímo u lanovky Skiareálu Lipno.

Specialista na zimní i letní dovolenou pro rodiny s dětmi.

další informace a rezervace:
www.lipnolakeresort.cz,
recepce@lipnolakeresort.cz,
+420 380 736 061.

FOTÍ DIVOKOU ŠUMAVU, KTEROU NEMÁ POD KONTROLOU

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO MAREK DRHA

Wildlife fotograf Marek Drha fotí divokou šumavskou přírodu v přímém přenosu. Především jeleny. Ve speciálně vybudovaném úkrytu, kdy ho jelen nevidí a často se k němu přiblíží na vzdálenost několika metrů, čeká na svůj okamžik, na svůj snímek. „Naplnuje mě fakt, že nikdy nemám situaci plně pod kontrolou. Fotografie vzniknou bez předem promyšlených scénářů. Realita tak bývá plná překvapení, a to je na tom krásné!“ uvádí lesník Drha.

Jaké byly vaše fotografické začátky a jak dlouho už fotíte Šumavu?

Fotografování přírody bylo, dá se říci, mým tajným snem již od dětství, kdy jsem si nejraději prohlížel knížky s fotografiemi zvěře a přírody, především od Slávy Štochla. Díky rodičům jsem měl k přírodě a ke zvěři velmi blízko a díky tomu jsem si mohl při svém zaměstnání lesníka na Správě NP Šumava začít tento sen postupně plnit. Intenzivněji se fotografování věnuji od roku 2009.

Fotíte lesní zvěř zajímavou a dost náročnou metodou. Jak si hledáte svoje pozice?

Nejedná se o nic složitého. Jen využívám daných možností. Zejména toho, že na Šumavě žiji a pracuji a také svých znalostí zvěře a prostředí, v němž se vyskytuje, protože v přírodě jsem především odkázán na své znalosti a souhrn okolností se štěstím. Bez toho bych o podobných fotografiích mohl jenom snít.

Co vás na fotografování divokých zvířat nejvíce baví?

Jsem velmi rád součástí dějů v přírodě, být nezapomenutelný v blízkosti jakékoliv volně žijící zvěře či živočicha je pro mě svým způsobem adrenalin. Při jejich fotografování mě především naplňuje fakt, že nikdy nemám situaci plně pod kontrolou. Fotografie tak vznikají na základě různých okolností a dějů, bez

Marek Drha

- **46 let, svobodný, 3 děti**
- **Narozený v Sušici, trvale žije v Dobré Vodě**
- **Zaměstnaný u Správy NP Šumava**
- **Jeho koníčkem jsou les a jeleni**

předem promyšlených scénářů. Realita tak bývá plná překvapení, a to je na tom krásné. Pro mě má fotografování divoké zvěře, tzv. „wildlife fotografie“, daleko větší cenu, protože s každou, i když ne zrovna povedenou fotografií mám spojený nevšední zážitek, kvůli němuž to vlastně dělám. Výsledná fotografie je tak jakousi přidanou hodnotou prožitého zážitku.

Na jaký přístroj momentálně fotíte?

Od svých začátků používám fotografickou techniku od firmy Canon s mnoha různými doplňky.

Jaká místa na Šumavě jsou vaše oblíbená?

Nejraději mám centrální část šumavských plání v oblasti Modravských slatí a hraničního hřebene v úseku vymezeném přibližně vrcholy Černá Hora, Luzný, Roklan, Poledník a Studená Hora. Celé území má statut jádrové přírodní zóny národního parku a podléhá konceptu ochrany nerušeného průběhu přírodních procesů.

Kde si vaše fotografie můžeme prohlédnout?

Své fotografie prezentuji převážně na sociálních sítích Facebook a Instagram (@sumava_wild) a také na svých osobních internetových stránkách (www.md-wildlifephot.cz).

Část Národního parku Šumava leží také v naší lipenské oblasti, jezdíte někdy fotit na Lipensko?

Znám oblast od Stožce po Zadní Zvonkovou, a to pravý břeh a hraniční porosty na Trojmezí a Smrčině. To proto, že sem občas kolegům z lesních správ České Žleby a Nová Pec jezdíme vypomáhat, ať již se jednalo o kůrovcovou kalamitu, nebo o inventury. Jinak sem ale s fotoaparátem za zvěří nejezdím. To neplatí o dovolené, na dovolenou sem občas zajedu s kamarády na ryby, mám rád Jenišov. Jezdíme sem hlavně za velkou vodou Lipna, což je fenomén, který na horní Šumavě nemáme.

NA LIPNĚ RYBAŘIL JAKUB VÁGNER

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO JAN PÝCHA A ARCHIV JAKUBA VÁGNERA

Lipno se stane hlavní hvězdou pořadu S Jakubem na rybách online. Znamý rybář Jakub Vágner si na Lipně zarybařil se svým kolegou Janem Pýchou, který je majitelem firmy Lipno Fishing Boat a pro zájemce zajišťuje lov dravých ryb s průvodcem.

Strávil jste den na Lipně v doprovodu Jana Pýchy. Jaký jste měli program?

Tento celý rok se věnuji natáčení rybářského pořadu S Jakubem na rybách online, a to pro mé sociální sítě a YouTube kanál. Natáčíme se známými, ale i zcela neznámými rybáři po celé naší zemi a věnujeme se všem rybolovným technikám i druhům ryb. Na Lipně bylo naším cílem natočit okouny a candáty. To se díky Honzovi i podařilo.

V čem je Lipno pro rybáře republikově výjimečné? Proč byste Lipno rybářům doporučili?

Lipno je krásná voda. Není jednoduchá, ale to k rybaření patří. Lipno bylo vždy vyhlášené lovem

dravých ryb a tak je tomu i dnes. Na druhou stranu musím říci, že opětovné povolení lovu na malé rybky vrací Lipno do starých kolejí a to znamená decimaci vody. Lipno by si zasloužilo taková pravidla rybolovu, aby si zde mohli rybáři plnit hlavně své sny a nikoli mrazáky.

Máte s rybařením na Lipně spojené nějaké konkrétní zážitky?

S Lipnem nemám zdaleka takové zkušenosti, abych se mohl vyjadřovat. To patří povolanejším. Na Lipno se podívám vždy jednou za pár let a vždy je tam ale pěkně. Kolem Lipna krásná příroda. To většinou hledám já, ale každého člověka činí šťastného něco jiného.

LIPENSKO JE NEJHEZČÍ Z VÍTKOVA HRÁDKU

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO MARTIN ZEMAN

Mladý fotograf Martin Zeman sice pochází z Kamenice nad Lipou, každou volnou chvíli ale tráví na Lipensku, kde fotografuje okolí Frymburka a vůbec nejradši Lipensko z Vítkova hrádku.

*Na fotografii je zobrazeno město Frymburk při západu slunce.
Panorama složené z 30 snímků (10 expozic ve dvou řadách + 3*expoziční bracketing).*

Jak dlouho už fotíte Lipensko?

Jelikož máme na Lipně chatu, tak se zde pohybuji okolo dvaceti let. Za tu dobu se to tu hodně změnilo, ale poznal jsem tu různá místa, která jsem se rozhodl nafotit, poté, co jsem se začal profesí fotografa více zajímat. Můžu říci, že profesionálnějším focení Lipenska se věnuji tak tři roky.

Na jaký přístroj fotíte?

Aktuálně na novou zrcadlovku Full Frame střední třídy Nikon D750, se kterou jsem nadmíru spokojen. Samozřejmě, že k tomu patří i koupě různých světelných objektivů.

Vaší specializací jsou velkoformátové fotografie...

Líbí se mi možnost tak zachytit co možná nejvíc z těch krás, co můžu pak ukázat všem. Pomocí většího úhlu záběru jsem schopen zobrazit jednotlivé detaily, které oko na první pohled spatřit nemůže. Z velkoformátové fotografie potom mohu nechat vytvořit obrazy i velkých rozměrů a detaily jsou stále ostré.

Jaká máte na Lipensku oblíbená místa?

Mým nejoblíbenějším je Vítkův Hrádek a kostel na Svatém Tomáši. Vítkův Hrádek je nejvýše

položená zřícena hradu v celé České republice, odkud je krásně vidět převážná část Lipenské přehrady, různá města, vesnice a při lepším počasí i pohoří rakouských Alp. Odtud vznikají nádherné fotografie se západem slunce, ranní mlhou nebo i noční oblohou plnou hvězd.

Kde si vaše fotografie můžeme prohlédnout?

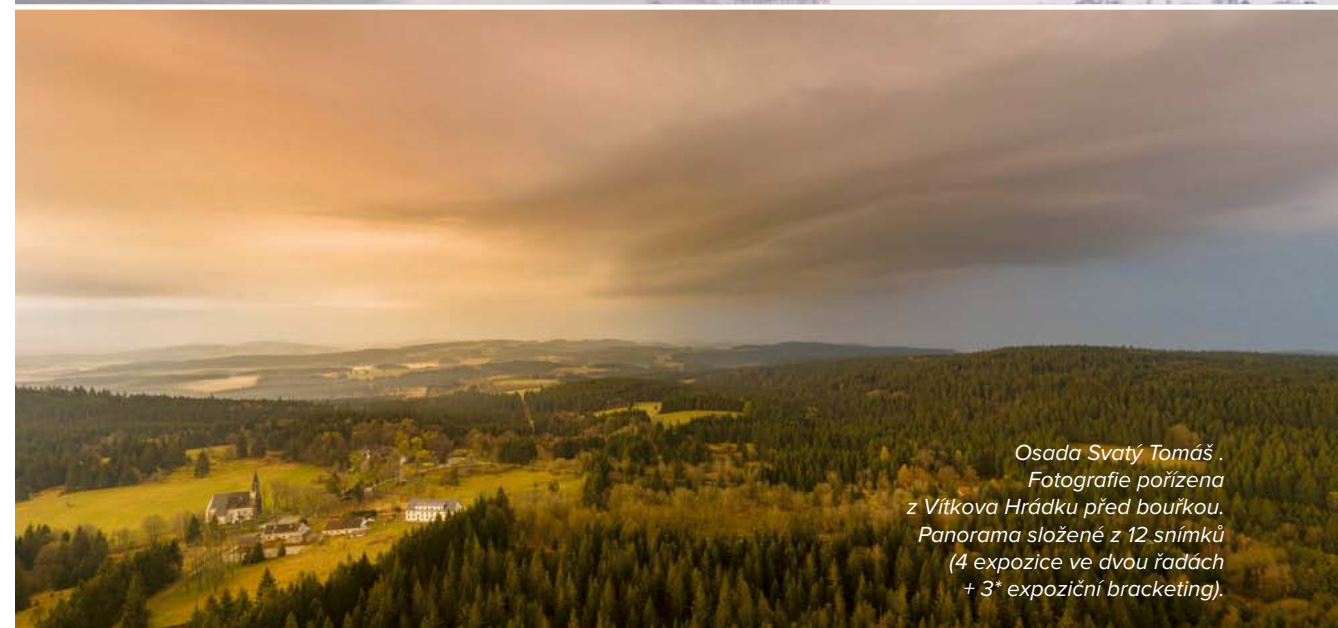
Fotografie v elektronické podobě jsou převážně umístěny na mých webových stránkách www.zemanfoto.cz. Pořádám i různé výstavy svých fotografií. Jednu jsem měl ve svém rodném městě v Kamenici nad Lipou. Výstavu plánovanou na Vítkově Hrádku jsme museli přesunout. Doufám, že nebude moje poslední a do budoucna uspořádám další.

Co je pro fotografa na Lipensku nejkrásnější?

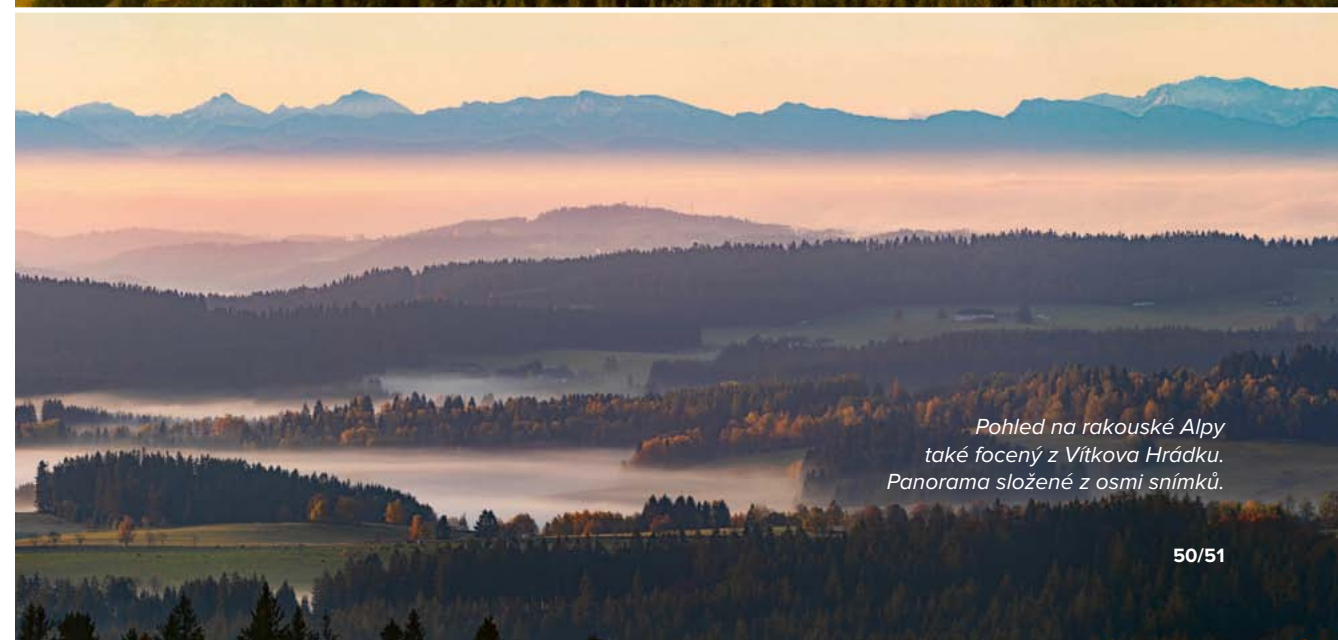
Nejkrásnější je například ráno, kdy se člověk vzbudí, nikde nikdo, okolo krásná příroda, zvuky ptáků a vody nebo úchvatné západy slunce na výsluních místech, kdy mám možnost tuto krásnou, rozmanitou a místy nedotčenou přírodu, její úkazy zachytit a poté poskytnout lidem tuto kouzla přírody také spatřit.

Zde je zachycena Kovářovská zátoka ze zříceniny Vítkova Hrádku. Jednořadé panorama složené z osmi snímků.

Osada Svatý Tomáš. Fotografie pořízena z Vítkova Hrádku před bouřkou. Panorama složené z 12 snímků (4 expozice ve dvou řadách + 3 expoziční bracketing).*

Pohled na rakouské Alpy také focený z Vítkova Hrádku. Panorama složené z osmi snímků.

Martin Zeman

- 28 let, Kamenice nad Lipou (okr. Jindřichův Hradec).
- Pracuje jako kontrolor v jedné strojírenské firmě.
- Mezi jeho další koníčky patří i rybářství, procházky a rodina.

Na této fotografii jsou zachyceny Vodopády Sv. Wolfganga. Panorama složené z 26 snímků (13 expozic ve dvou řadách + 2 expoziční bracketing).*

KNÍŽECÍ CESTA - RUSTIKÁLNÍ PERLA UPROSTŘED PANENSKÉ LIPENSKÉ PŘÍRODY

TEXT: PAVEL PECHOUŠEK : FOTO: ARCHIV HOTELU KNÍŽECÍ CESTA

V klidu šumavské přírody, který může nabízet snad jen pravý břeh lipenského jezera, a přitom nadosah všem zimním radovánkám se nachází apartmánový hotel Knížecí cesta. Rustikální perla uprostřed panenské lipenské přírody.

Původní prostory, které byly vybudovány před více než třemi sty lety, si zachovaly genius loci a k nim se přidal luxus, který zařídil investor Pavel Kopačka. Šikovný podnikatel, který vlastní několik hotelů a restaurací v Českém Krumlově, našel účel i pro zámček, který stojí v obci Bližší Lhota u Horní Planě.

„Vybudováním výjimečného apartmánového hotelu v Bližší Lhotě jsme se rozhodli nabídnout alternativu rušným turistickým centřům v okolí Lipna. Naším cílem je, aby si hosté u nás kromě přírodních krás užili i profesionalitu, pohodlí a komfortu, které poskytujeme v přátelské atmosféře a za přijatelné ceny,“ shrnul Kopačka.

Tam, kde byly dříve stáje, je jídelna, tam, kde stály kočáry, nebo se sušil len, jsou dnes apartmány pro dva až sedm hostů. „Nevyhodili jsme jediný artefakt. Protože každý kus dřeva nebo železa, každý detail vytváří celkovou atmosféru v hotelu,“ doplňuje majitel.

Ten začal podnikat v 90. letech minulého století. Obchodoval s ovocem a zeleninou, užitkovým zbožím, porcelánem, provozoval restaurace, celní sklady. Také založil úspěšnou značku Bushmann, což je známé oblečení do přírody. Také firmu, která vyrábí prací prášky a čisticí prostředky. Zkrátka se otáčel, jak se dalo, a nutno dodat, že úspěšně!

Náhoda ho před dvaceti lety přivála do Českého Krumlova, kde postupně nakoupil několik zanedbaných nemovitostí, ze kterých vybudoval vyhlášené luxusní penziony. Jedná se například o hotely Latrán, Krčínův dům, Leonardo, jejichž motto zní „stylové hotely s charakterem“. Turisty jsou vyhledávané pro jedinečnou polohu v historickém centru i neopakovatelný styl vnitřního vybavení. Výběr starožitného nábytku je doménou Pavla Kopačky, který je jeho velkým sběratelem. „Od 15 let vymetám různá vetešnictví a starožitnictví a nakupuji pěkný nábytek. Je pravda, že vybavení pokojů a nábytek mám ještě pro několik dalších hotelů. Když pak vybírám do pokojů něco konkrétního, tak jdu do depozitáře,“ uvádí.

Teď v něm tráví hodně času. Hledá ten správný nábytek a zařízení do nově rekonstruovaných prostor svého hotelu Knížecí cesta.

Objekt bývalého schwarzenberského loveckého zámčku koupil před deseti lety, další čtyři roky na něj neměl čas, čekal na rekonstrukci, která trvala další rok a půl. Výsledek ale stojí za to! „Koupě byla náhoda. Upozornil mě na to jeden známý. Zámček původně patřil Vojenským lesům,“ uvádí.

Jedná se o kulturní památku, a tak všechny úpravy musí schvalovat památkáři a do dalšího rozvoje mají co mluvit i pracovníci ochrany přírody. Spolupráci s těmito institucemi si Kopačka pochvaluje.

Architektem Knížecí cesty je Tomáš Novák z Českého Krumlova. Ten se v projektu obnovy snažil udržet stavební styl celé nemovitosti. K dispozici je zde 64 lůžek, která jsou rozdělena do různě velkých apartmánů, kam jezdí většinou lidé z Prahy, Plzně a středních Čech.

„Navštěvují nás lidé, kteří se svoje peníze nebojí utratit za kvalitu. A my jim tu kvalitu dodáme. Za to má host jistotu luxusního prostředí, kvalitního ubytování v jedinečném prostředí.“

Pozemek okolo Knížecí cesty je veliký a Pavel Kopačka se zde nebojí zvětšovat nabídku volnočasového vyžití, buduje další ubytovací kapacity a především restauraci. Zatím se tu pro hosty chystají pouze snídaně, případně tu mohou grilovat.

„Nyní budujeme další nové apartmány a především rozšiřujeme stávající wellness o parní lázeň, infrasaunu, další finskou saunu, velkou odpočívárnu, relaxační vany a masérnu pro naše hosty. Dále chceme zvelebovat náš areál. Připravujeme výstavbu gastru a rozšíříme naši mini zoo o další zvířata a rozšiřujeme možnosti sportovního a volnočasového vyžití a především budujeme relaxační místa v našem areálu pro odpočinek našich hostů,“ uzavřel Kopačka.

SVATÝ TOMÁŠ

TEXT JIŘÍ MÁNEK FOTO TURISTICKÝ SPOLEK LIPENSKA

Svatý Tomáš je horská osada v nadmořské výšce 1000 m, patří k obci Přední Výtoň. Je to skvělé místo uprostřed hlubokých lesů s okouzujícími výhledy na Lipno i na Alpy. A já jsem hrdý, že jsem zde, v tomto tehdy Bohem zapomenutém koutě, za hraničními dráty u rakouské hranice, v rodině hajného, prožil první tři roky svého života.

V roce 1930 ve Svatém Tomáši žilo 193 obyvatel. Stával zde lovecký zámeček, škola z roku 1904 a několik dalších velkých kamenných domů. Po roce 1945 bylo obyvatelstvo Svatého Tomáše vystěhováno a opuštěné domy zbořeny. Od roku 1950 se zde na 40 let usadila vojenská a pohraniční jednotka.

Dřívějšími, ale i současnými dominantami Svatého Tomáše, jsou:

1) zřícenina hradu Vítkův hrádek,

který byl ostavený Vítkem z Načeradce v roce 1277. Na hrádku byl na 1 den uvězněn král Václav IV. Hrádek je nejvýše položeným hradem v ČR a pro svoji polohu se skvělým výhledem byl vždy strategickou stavbou.

2) Schwarzenberská myslivna

byla jako lovecký zámeček postavena ve švýcarském slohu v roce 1722. Sloužila také jako ubytovací hostinec. Po znárodnění schwarzenberského majetku zámeček užívaly v letech 1947 až 1990 Státní lesy. V roce 1990 shořel, ruinu pak koupila soukromá firma, která ji přestavěla na exkluzivní horský hotel.

3) Kostel Božího těla

postaven Petrem I z Rožmberka v roce 1347. V interiéru kostela visel obraz svatého Tomáše, kterému byla dávana zázračná moc, kvůli které byl u věřících ve značné úctě. Po 2. světové válce sloužil jako vojenské skladiště. Po roce 1991 byl kostel s pomocí původních rakouských obyvatel opraven a v roce 1997 znovu vysvěcen.

UŽ 15 LET VÍTÁ HOSTY LESOVNA NA SVATÉM TOMÁŠI

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO ROBERT SPRINGER

Téměř 20 let opravuje Vladimír Šlégr hotel Lesovna na Svatém Tomáši u Přední Výtoně. Z bývalé schwarzenberské fořtovny, která byla poté, co vyhořela, nevhodně zrekonstruovaná, postupně vybudoval jeden z nejpříjemnějších a také nejosobitějších hotelů na celém Lipensku. Profituje především z panenské přírody, která se na tomto břehu Lipna nachází, a také z výjimečné architektury, díky které je budova kulturní památkou.

„Za celou dobu jsem investoval desítky milionů. Lesovna je hotel, kde máme aktuálně 20 apartmánů, ve kterých je 52 lůžek. Každý apartmán má samozřejmě své sociální zařízení. Vybavení jsme vybírali s architektem Ševčíkem. Inspirovali jsme se tím, jak Lesovna mohla kdysi vypadat a kdo zde žil. Základem je masivní smrkový nábytek. Snažili jsme se o decentnost a stylovost,“ uvádí Šlégr s tím, že vše dokázal bez jediné koruny, kterou by získal z některého z dotačních titulů. „Kulturní památku jsme tak opravili ze zcela privátních peněz,“ doplnil.

Vladimír s hokejovým jménem Šlégr je rodákem z Českých Budějovic, kde se také jako chlapec lednímu hokeji intenzivně věnoval. Kvůli zranění, ale musel přeseďlat na jiné sporty. Ve Frymburku, kam od dětství jezdil s rodiči, hrál tenis a také jako nadšený lyžař pomáhal, když se stavěl lyžařský vlek na zdejší vrch Marta. „Lipensko jsem si oblíbil. Jezdili jsme sem s rodiči. Hned jak jsem pak mohl, tak jsem do Frymburku jezdil sám vlakem. Nemohl jsem bez Lipna být,“ vypráví.

V roce 1995 si již jako úspěšný podnikatel postavil dům na druhé straně přehrady – na Frýdávě. „Jsem milovníkem tohoto území. Pomáhal jsem tu s rozvojem infrastruktury, vodovodů, kanalizací,“ popisuje. Tehdy ho živil dřevozpracující průmysl a pronájem apartmánů. „Vydělané peníze jsem stírádal na rekonstrukci Lesovny. Postupně jsem snižoval svoje závazky ve firmě, uměle jsem zmenšoval obrat a soustředil se na rekonstrukci hotelu. Jeho podobou, zařízením a vybavením jsem se inspiroval v Rakousku,“ popisuje, že investorem byl také jeho obchodní partner – Jaromír Špelina.

Když lesovnu koupil, jednalo se o vyhořelou, částečně zrekonstruovanou, ale stále chátrající

a dřevomorkou napadenou budovu, kde sídlila Lesní správa Vítkův Hrádek. Pro zajímavost zdejší lesníci se starali a stále starají o největší úsek lesa v České republice. Přesně před 15 lety hotel otevřel. Do Lesovny míří především manželské páry nebo rodiny s většími dětmi, které se zaměřují na horskou turistiku. Pro malé děti není hotel vhodný už kvůli tomu, že se nachází ve vysoké nadmořské výšce okolo jednoho tisíce metrů, zima zde začíná velice brzy a trvá i ve dnech, kdy ve městech začíná léto. Podle majitele byla a je téměř celá klientela z tuzemska a hosté se zde rekrutují především díky doporučení. „Hosté jsou pro nás na prvním místě, tomu podřizujeme veškerý provoz. Řada z hostů to pozná a doporučuje nás svým známým,“ popisuje. V restauraci si může host pochutnat především na zvěřině, v nabídce jsou také ryby, především pstruh a candát, v nabídce jsou také jídla z vepřového, hovězího a drůbežího masa. „Snažíme se opravdu uspokojit každého hosta,“ shrnuje.

Vladimír Šlégr také skupuje dostupné pozemky na Svatém Tomáši, aby tu žádný developer nemohl vybudovat atrakci, která by nesouzněla s rázem zdejší nedotčené krajiny, chce tu zachovat všechno ve své původní podobě. Na tom podle svých slov spolupracuje s řadou zdejších podnikatelů a také občanským sdružením, které se stará o rozvoj a fungování Vítkova Hrádku – nejvýše položené hradní zříceniny u nás. „Vítkův hrádek je ozdobou této části Lipenska. Výhled je naprosto jedinečný a každý rok přiláká desetitisíce lidí. Všichni naši hosté se tam chodí podívat. V následujících letech musíme zintenzivnit vzájemnou komunikaci a strategicky toto území rozvíjet, aby stále lákalo turisty,“ uzavřel Šlégr.

REKORDNÍ LÉTO NA VÍTKOVĚ HRÁDKU

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO PAVEL PECHOUŠEK A FILIP DĚD

Vítkův Hrádek má za sebou zvláštní rok, překonal dvě vlny koronaviru, zákazy návštěv a především si užil rekordní léto. Pro spolek, který se o nejnávštěvenější položenou hradní zříceninu u nás stará více než 20 let, byl tento rok navíc klíčový. Obec Přední Výtoň, které Vítkův Hrádek patří, zde nechala udělat vrt, kterým po splnění všech podmínek poteče v následujících letech voda. Záleží jen na stavebním povolení.

„Na vodu jsme narazili v hloubce zhruba 40 metrů. Speciální souprava vrtala více než tři dny tvrdou žulou až do hloubky 72 metrů, kdy se přidávaly další prameny. Plánujeme upravenou studnu i čističku odpadních vod,“ uvádí starosta Přední Výtoně Jan Bittner. Investice by se měla pohybovat okolo jednoho milionu korun, jen samotný vrt vyšel na zhruba 270.000 korun.

Pro Spolek přátel Vítkova Hrádku, jehož tváří je více než 20 let Miroslav Kovačičín, se bude jednat o velkou úlevu.

„Každý den vozíme vodu v barelech na hrad. Cesta je plná velkých kamenů. Auto samozřejmě strašně trpí, během sezóny jsme koupili nové,“ uvedl. Občanské sdružení letos na Hrádku zajistilo výměnu trámů na plošině, ze které turisté sledují lipenská

a alpská panoramata. Museli zde také postavit nové palisády, které v únoru zničila víchřice Sabine. Protože koronavirus zastavil na jaře celé Česko, nebyl na léto přichystaný kulturní program.

Přesto se zde během léta objevilo několik zajímavých momentů - odhalení dřevěné sochy Bertičky, jejímž autorem je dvorní sochař Vítkova hrádku Jiří Genzer. Bertička, přesně řečeno Bertha von Blankenberg byla podle znalců historie velkou láskou zakladatele Vítkova hrádku a hlavně slavného a mocného šlechtického rodu Vítkovců Vítkva I. z Prčice.

Socha Vítkva tu stojí od roku 2017, jeho Bertička je tu od 1. srpna roku 2020. Několikrát zde zahrála folková kapela Skořáčky a velký úspěch slavili herci z Kulturního a okrašlovacího spolku Čkyně.

Předseda Spolku
přátel Vítkova Hrádku
Miroslav Kovačičín

Zpestřením kulturního
programu bylo vystoupení
herců z KOS Čkyně

MĚSTO VYŠŠÍ BROD ŘEŠÍ VZTAHY MEZI ČECHY A SILNOU VIETNAMSKOU KOMUNITOU

TEXT A FOTO PAVEL PECHOUŠEK

Město Vyšší Brod na Lipensku se snaží a poslední dva roky hledá ideální podobu vztahu mezi Čechy a Vietnamci, asijská komunita tvoří více než 12 procent zdejších obyvatel. Ve městě, které je známé svým cisterciáckým klášterem a přes léto je centrem vodáctví, vznikla komise pro integraci cizinců. Ta zmapovala terén, vyhodnotila situaci, navrhla řešení. I přes restriktivní opatření spojená s koronavirem plány plní, také díky dotaci, kterou získala od Ministerstva vnitra ČR.

V příhraničním městě, kde podle loňského zjištění nově ustanovené komise oficiálně žilo 18 procent cizinců, se řeší zatím malé problémy, které tu v kontaktu s českou většinou vznikají dlouhé roky. „Je lepší vše podchytit v zárodku. Nejedná se o první snahu něco řešit, ale jde o skutečně první návrh nějakého systémového řešení. O problémech se léta mluvilo, ale nikdy se nic neřešilo takto komplexně, až teď,“ uvedl místostarosta Jan Straka, který je členem komise. Podle něj mají aktivity komise preventivní charakter. „Stížnosti na chování Vietnamců existují, např. rušení nočního klidu, špatné třídění odpadů, parkování apod. Víme i o tom, že naopak Vietnamci slychávají nadávky nebo posměšky na ulici,“ shrnuje místostarosta. „Naším cílem je předejít výraznějším problémům,“ doplňuje předseda komise Jan Krotký, který se mimo jiné věnuje doktorskému studiu sociologie a mezinárodních vztahů na Masarykově univerzitě v Brně a je hlavním hybatelem komise.

V prvním roce své činnosti komise zjistila, že ve Vyšším Brodě enormně narostl počet cizinců, kteří za rok 2019 tvoří 18 % obyvatel. Většina z těchto cizinců je vietnamské národnosti – ti se živí podnikáním. Prodejem různého zboží, provozováním restaurací, kosmetických salónů a nehtových studií. Ty ale většinou navštěvují rakouští turisté, kteří využívají geograficky výhodnou polohu města a z jejich

pohledu nízké ceny služeb i zboží. Vietnamci, podnikající ve Vyšším Brodě již dlouhé roky, tak paradoxně téměř neumí česky.

„Nedivte se, oni češtinu potřebují jen pro jednání s úřady. Zнала jsem Vietnamce, který tu bydlel 7 let a nevěděl, kde je pošta. Znal jen cestu do práce a tam, kde bydlel,“ uvádí 28letá Hana Bui, která v rámci projektu funguje jako spojnice obou komunit. Sama se živí jako překladatelka, tlumočnice. V Čechách žije od dětství, také zde odmaturovala. Podle ní řada důležitých problémů vzniká právě kvůli tomu, že se Vietnamci nedomluví česky. Nedorozumění, která vyvolávají napětí, se tak logicky objevují ve škole, v práci, ale hlavně při sousedském soužití.

Obě komunity nyní propojuje Hana Bui. „Domlouvám Vietnamcům vše potřebné na úřadech, u lékaře. Překládám. Když je problém, jdou za mnou. Jsem ta, která Vietnamcům ze strany města a komise tlumočí, co dělají špatně. Na druhou stranu vnímám, jak se k nám Češi chovají, a leckdy to není příjemné,“ uvádí Hana.

Dalším důležitým cílem činnosti komise je vznik informační brožury o právech a povinnostech Čechů i Vietnamců. Brožura vznikne jak v češtině, tak ve vietnamštině. V rámci projektu se pracuje i na webovém portálu, kde budou obsažené informace

z chystané brožury. „V brožure zdůrazňujeme nutnost se učit českému jazyku a kultuře. Myslím si ale, že i Čech se z připravovaného materiálu dozví řadu novinek,“ uvádí Jan Krotký.

Brožura má osm kapitol, ty jsou věnovány českému jazyku a kultuře, zdravotnictví, třídění odpadu atd. Důležitou částí projektu je nově zřízený facebookový profil. Ten funguje v obou jazycích a slouží k získávání odpovědí na různé otázky. Během podzimu Hana Bui měla začít vypomáhat ve škole s doučováním češtiny vietnamsky mluvících žáků. To se kvůli druhé vlně koronaviru a uzavření škol prozatím odložilo.

Mimochodem v době koronakrizy tu vietnamská komunita zafungovala skvěle. Majitelé kosmetických salónů věnovali městskému úřadu a škole

dezinfekční prostředky včetně ochranných štítů a na jaře nedostupných jednorázových roušek. Nakonec velmi pomohli i se šitím těchto látkových. „Obrátil se na mě přímo zástupce vietnamské komunity, že chtějí pomoci se šitím roušek. Sehnali jsme stroje, látky a další potřebný materiál,“ uvedl Straka. Vietnamci pak v jedné z uzavřených restaurací šili roušky pro všechny obyvatele. Město je nejprve rozdávalo do schránek svým občanům nad 65 let a poté i všem ostatním. Nezapomnělo se ani na lidi v tzv. první linii – například na místní lékaře a hasiče nebo na českokrumlovskou nemocnici. „Vietnamci vnímají hrozbu koronaviru velice citlivě a byli opravdu zodpovědní. Odhaduji, že pětina odsud odletěla ze strachu z pandemie domů. Zatím se nevrátili,“ uvedla Hana Bui s tím, že to platí i v případě jejich rodičů.

LIPENSKÉ CYKLOTOULKY

TEXT A FOTO JIŘÍ MÁNEK

Lipensko, to je region zaslíbený všem cyklistům, bez ohledu na věk a výkonnost. Cyklostezek a cyklotras jsou tu od Stožce až po Rožmberk stovky kilometrů a snad každý si tu najde ty své okruhy. Rodina s malými dětmi, cyklisté v seniorském věku, nebo klasický sportovní jezdec a polykač kilometrů. Pro všechny druhy kol je Lipensko zkrátka jednička. I proto jsme k nám v létě pozvali štáb oblíbeného pořadu Cyklotoulky a vznikly zde dva nové díly tohoto pořadu.

*Eva Brodnianská
a Stanislav Bartůšek,
redaktoři Cyklotoulek,
na rozhledně Vítkova
hrádku*

Den první – Cyklotoulky na horním Lipensku

Byly to dva skvělé sportovní a natáčecí dny, kdy nám vyšlo senzační počasí. Seděli jsme v sedlech kol oba dny od rána od 7 hodin až do večera do 21 hodin, ale stálo to za to. Projeli a natočili jsme opravdu úplně celé Lipensko - od Stožce až po Rožmberk. První den začal v Dolní Vltavici v hotelu Relax skvělou snídaní, odkud jsme se vydali do Černé v Pošumaví na vlak, který nás zavezl do nejzápadnější části našeho území, do Nového Údolí na hranici s Bavorskem. A odtud už jsme jen krásně klesali zpátky. Zastavili jsme se v informačním centru ve Stožci omrknout dva vycpané losy, užili si průjezd kolem Studené Vltavy a Mrtvého luhu až do Nové Pece. Cestou jsme potkali nejenom stopy přítomnosti bobrů evropských, ale také vynikajícího cyklistu Romana Kreuzigera staršího. Pak na nás čekaly Jelení Vrchy se starostou Nové

Pece Martinem Hrbkem, který nám představil Schwarzenberský plavební kanál. Podél toho jsme pak klesali do Nové Pece a po nových cyklostezkách se prohnali přes Horní Planou, Černou v Pošumaví, až jsme skončili ve Frymburku na zdejších úžasných trailech a pokochali se výhledy nejenom na Lipno, ale i na Alpy. Cestou jsme potkali a vyzpovídali starostu Horní Plané Jiřího Hůlku, starostku Černé v Pošumaví Irenu Pekárkovou a tvůrce frymburských trailů Martina Řezáče. Večer patřil skvělé večeri v hotelu Relax v Dolní Vltavici a natáčení skončilo stylovým odjezdem na dolnovltavickém přivozu.

A jak to dopadlo? To se můžete podívat na stránkách Cyklotoulek (www.cyklotoulky.cz), ale i na našich stránkách www.lipensko.cz/video.

Pohled z mostu v Nové Pece na rozliv řeky Vltavy na počátku vzdutí lipenské přehrady

Den druhý – Cyklotoulky na dolním Lipensku

Druhý natáčecí den nám začal v Lipně nad Vltavou. Hned po snídani v Lipno Lake Resortu jsme si užili lanovku, Stezku korunami stromů, pumptrack a Království lesa. Pak jsme si zařídili v zákrutách a na hopech lipenského floutrailu. Bylo to senzační ráno. Z Lipna jsme se po cyklostezce Vltavská vydali do Frymburku, kde nás natřískaný přívos vezl do Frýdavy. Odtud jsme se vyšplhali na Svatý Tomáš a z nejmíše položené hradní zříceniny u nás Vítkova hrádku jsme se pokochali výhledy na Lipno. Poobědvali jsme v hotelu Svatý Tomáš s jeho majitelem Vladimírem Šlégrem a následovalo odpoledne po velmi romantické a přírodní trase, kdy jsme zajeli do přírodního parku Vyšebrodsko. Navštívili jsme zaniklou osadu Kapličky a nádherné

jezíčko U Překopané hráze, které náleží do katastru obce Loučovice. Pak jsme klidnou přírodou přejezdili do Vyšího Brodu a zastavili se na poutním místě Maria Rast am Stein, které nám představil místostarosta Vyšího Brodu Jan Straka. Nakonec jsme dojeli až do Rožmberka nad Vltavou a popovídali si o místní historii.

Jak natáčení dopadlo, zatím nevím, protože se pořad bude vysílat až v červnu 2021, tak se na něj můžeme společně těšit.

Region Lipenska štáb Cyklotoulek nadchl tak, že jsme se domluvili na další spolupráci, a to nejenom na dalších Cyklotoulkách, ale zejména na natočení zimních Běžkotoulek, tak se těšte s námi a sledujte náš web, kam všechna videa postupně umístíme.

www.lipensko.cz

LIPENSKÁ CYKLOSTEZKA NA BRUSLÍCH JE NIRVÁNA!

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO JIŘÍ MÁNEK

Dlouholetý sportovní redaktor České televize a tvář televizních Cyklotoulek Stanislav Bartůšek natáčel cyklotoulání na Lipensku. Jezdí sem často a strávit dovolenou tu doporučuje všem, jak sám říká „bez ohledu na vkus či výši konta.“

Během vaší krátké návštěvy jste projel celým Lipenskem. Co se vám tu nejvíce líbilo?

Při natáčení pořadu Cyklotoulky jsem sice byl na Lipensku krátce, ale za svůj dlouhý „sportovně-toulavý“ život jsme navštívili kraj kolem Lipna snad tisíckrát. Není snadné vybrat jedno jediné místo. Bonusem Lipenska je právě to, že téměř každý jeho kout má svou specifickou atmosféru a kouzlo. Když už musím, tak vybírám Dolní Vltavici. A pro mě osobně má Lipno největší magnet v podobě cyklostezky v bezprostředním kontaktu s vodou. Na bruslích s holemi je to nirvána!

S pořadem Cyklotoulky, jako sporták ČT, ale jistě i ve svém soukromém životě, jste projel celou Českou republiku. Jací hosté podle vás ocení Lipensko?

Bez přehánění a zcela upřímně soudím, že „to své“ si na Lipensku najde doslova každý. Bez ohledu na vkus (tím nemyslím špatný či dobrý) a výši konta.

Jste známý tým, že jste překonal kanál La Manche. Lipno jste přeplaval motýlkem. Jaká byla voda?

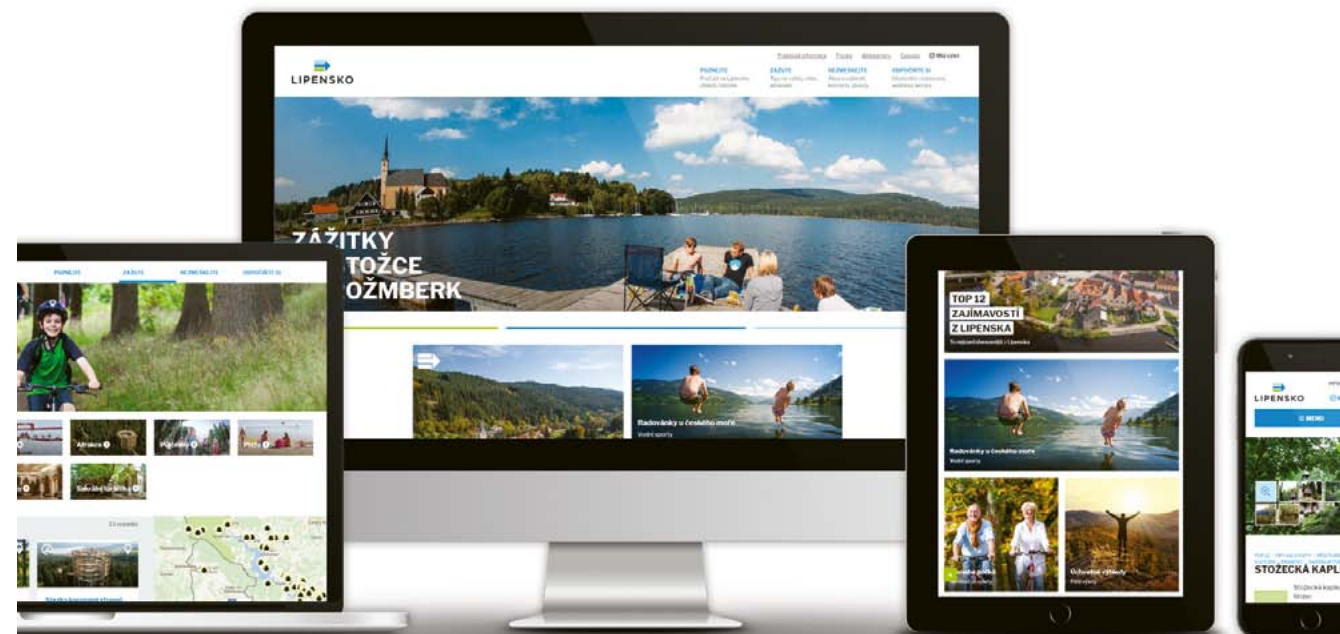
Určitě nešlo o nejširší místo! Plaval jsem ve stopách přívozu v Dolní Vltavici (1200 nebo 1300 metrů) a voda byla poměrně teplá. Jak jinak na konci srpna. A zážitek to byl luxusní!

Bydlel jste v Ústí, teď v Praze. Máte k Lipensku nějaký zvláštní vztah?

Ano, od roku 1993 bydlím v Praze. Od té doby mám tedy k Lipnu blíž a využívám toho. Mimo jiné do Lipna nad Vltavou pravidelně jezdím moderovat akce na Lipno Sport Fest.

UŽITEČNÝ PRŮVODCE VAŠÍ DOVOLENOU

POZNEJTE

- Proč jet na Lipensko,
- oblasti,
- historie

ZAŽIJTE

- Tipy na výlety,
- relax,
- adrenalin

NEZMEŠKEJTE

- Akce a události,
- koncerty,
- závody

ODPOČIŇTE SI

- Ubytování,
- restaurace,
- wellness

www.lipensko.cz

VYŠŠÍ BROD – MĚSTO VAŠEHO ODPOČINKU, SPORTU A ZDRAVÍ

TEXT DITA KAISEROVÁ FOTO JIŘÍ MÁNEK

Vyšší Brod, je historickým centrem nejjihnější oblasti Čech. Naučné stezky a cyklotrasy vyšebrodská vás provedou kouzelnou krajinou jihovýchodní Šumavy s přesahem do rakouského příhraničí. Provoněné horské louky s překrásnými výhledy se střídají s chladivým balzámem stínu smíšených lesů. Jako modrá stuha se tu v mnohých meandrech klikatí řeka Vltava nesoucí v letních měsících na svých chladivých vlnách mnohé dychtivé vyznavače vodních sportů.

Je dokonce vědecky podloženo, že pohyb v tomto prostředí s dýcháním omamných silic z místních jehličnanů má blahodárný účinek pro naše dýchací ústrojí, jež předčí leckteré vzdušné lázně.

Novinkou pro turisty je brožura s devíti vybranými trasami, jejichž náročnost byla šita pro všechny věkové kategorie. Brožuru doplní i publikace, která vám poskytne i mnoho dalších tipů na trasách případně doplní informace o dalších možnostech.

Město Vyšší Brod pořádá bohaté hudební, kulturní a společenské programy, na které je zván každý! Komfortní ubytování je součástí zajímavých nabídek místních hotelů a penzionů. Vyšebrodské restaurace nezapomínají ani na krajové speciality a výrobky dvou zdejších minipivovarů, cukrárny či pekárny zachutnaly už nejednomu návštěvníkovi. Z Vyšebrodka si nezapomenutelné zážitky odnese každý, ať se již rozhodne pro tichá zákoutí nádherné přírody, sportovní výzvy nebo fascinující památky minulosti!

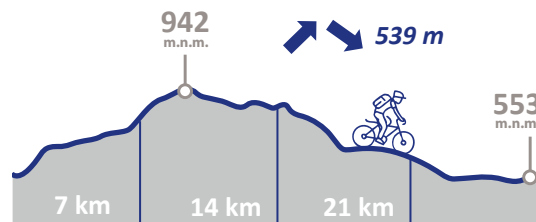
**VYŠŠÍ
BROD**

www.ivyssibrod.cz

Loučovická cyklotrasa

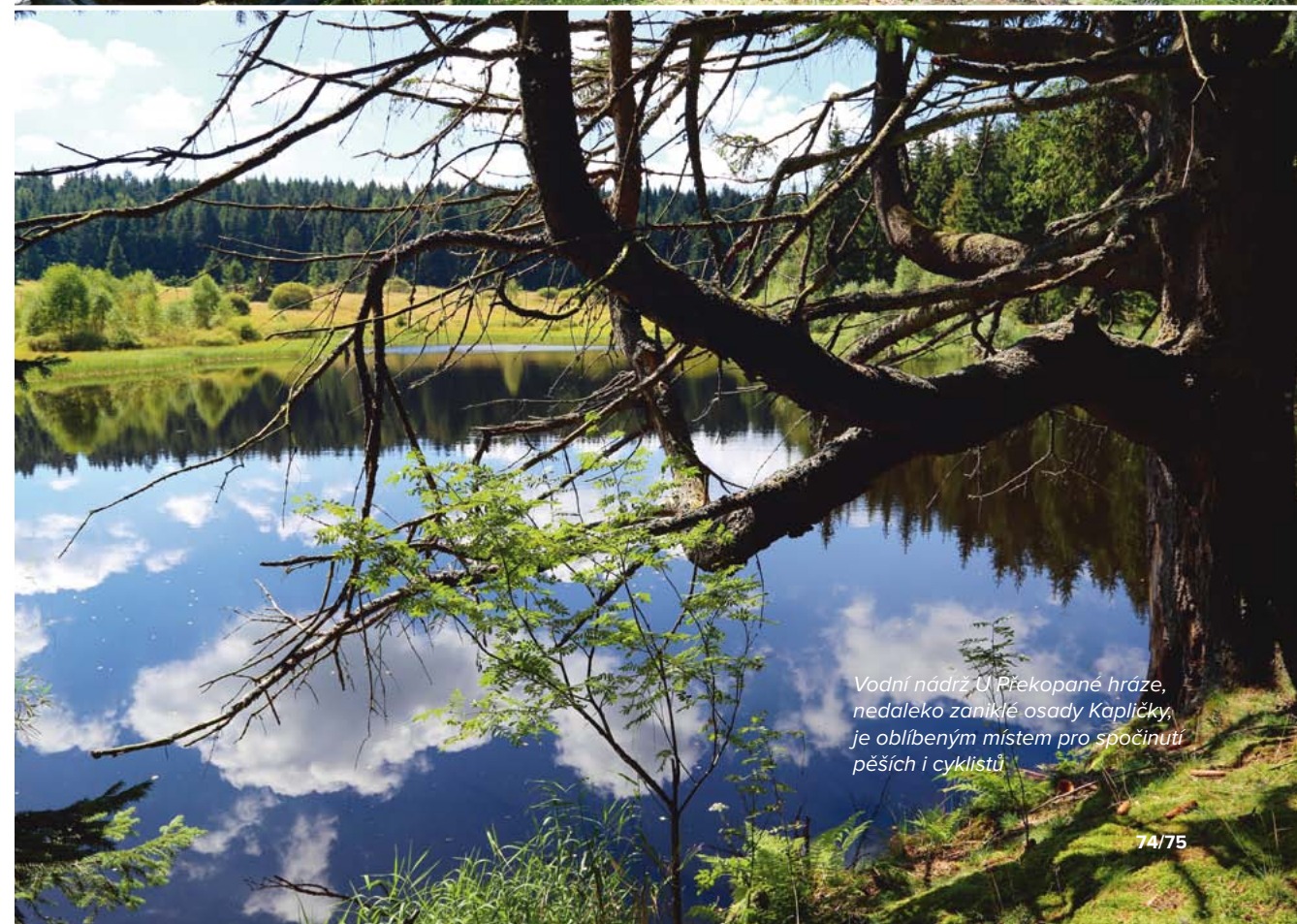
Po značené cs. EV 13 podjedeme úbočím Martínkovského vrchu (846 m. n. m.) křížovou cestu na Maria Rast. Zatímco se krajina před námi otevírá a okouzluje nás okolními břížkami, pokračujeme ve stoupání místy, kde byla do vyhnání německého obyvatelstva lidská sídla – Mnichovice, Hodoň, Krásná Pole či Kapličky. Ani se nechce věřit, že tu po válce stávalo desítky stavení, která chtě nechtě musela ustoupit zakázanému pásmu budovanému v rámci Železné opony. Výhledy do vnitrozemí jsou za jasného počasí impozantní.

Posláním PP Vyšebrodsko je chránit charakter krajiny a jednou z cílených destinací je i rašelinště Kapličky. Z rozcestí (939 m. n. m. – nejvyšší bod naší trasy) si lze zajet i na nejvyšší vrchol parku - Hvězdna (1 012 m. n. m.). Za rozcestím U Překopané hráze a bývalým Dorstadtem se napojíme na pešinu - modrá KČT přes vrchol Medvědí hory (934 m. n. m.) s výhledy na přehradu a uděláme si pěší výlet na nedaleká pěkná místa: skaliska Čertovo kopyto a Godošovu poustevnu (legenda o cikánovi, který s bandou řádil v okolí, pak se zde na stáří usadil).

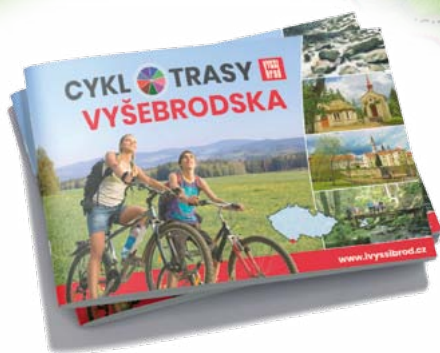

Odsud až do V. Brodu už nepošlapeme do výrazného kopce a za čtvrt hodiny jsme lesními cestami na hlavní silnici v Loučovicích (677 m. n. m.). Připojí se cs. Vltavská a roztahanou obcí vjedeme do NPR Čertova stěna-Luč. Značky tu upozorní sesednout a kolo na šotolinové cestě podél tratě vést. Oblasť je známá kamennými útvary a obrovskými balvany v řečišti, zvaném Čertovy proudy. V místech, kde nás stezka pustí za koleje k řece, je vidět až na vrchol kamenného pole Čertova stěna.

Od rozcestí Pod Čertovou stěnou (585 m. n. m.) se točíme doprava na cestu, která nás vyvede nad vyrovnávací nádrž a elektrárnu Lipno II. A jsme na dohled vyšebrodskému klášteři.

Vodní nádrž U Překopané hráze, nedaleko zaniklé osady Kapličky, je oblíbeným místem pro spočinutí pěších i cyklistů

CYKLOPRŮVODCE VYŠEBRODSKEM s devíti vybranými trasami pro všechny výkonnostní i věkové skupiny, doplněný mobilní aplikací, která Vám navíc poskytne mnoho dalších tipů na trasách.

VE FRYMBURKU SE KONALA VÝSTAVA MALÍŘKY BLANKY MÁNKOVÉ

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO ANTONÍN SCHUBERT

Více než 50 obrazů inspirovaných krajinou Lipenska a Šumavy bylo o prázdninách k vidění ve frymburském informačním středisku na výstavě malířky Blanky Máňkové. Při tvorbě vystavených děl, jejichž větší část během léta prodala, se autorka inspirovala především zdejšími lesy, loukami, jezery, potoky, kopci či slatěmi.

Mé oblíbené téma jsou také květiny. Při malování se také inspiroji lovem. Ve všech případech jde o olejomalby,“ uvádí Blanka Máňková, která strávila část života na Svatém Tomáši a na Horské Kvildě. „Pamatuji, jak jsme chodili na houby či brusinky pod Vítkovým Kamenem, tam jsem nasbírala celé umyvadlo. Nikdy jsem jich víc neviděla. Vzpomínám na množství tetřívků, kterých bylo v toku jako vran na louce. Jinak to byl život v hraničním pásmu s neustálým sledováním pohraničnicků, kde jsem měla jen pár známých, což byly manželky lampasáků,“ doplňuje. Malířka má za sebou desítky výstav nejen u nás, ale i v zahraničí. Například v Praze, Klatovech, Písku, šumavském Srní nebo Čkyni, kde žije posledních 30 let.

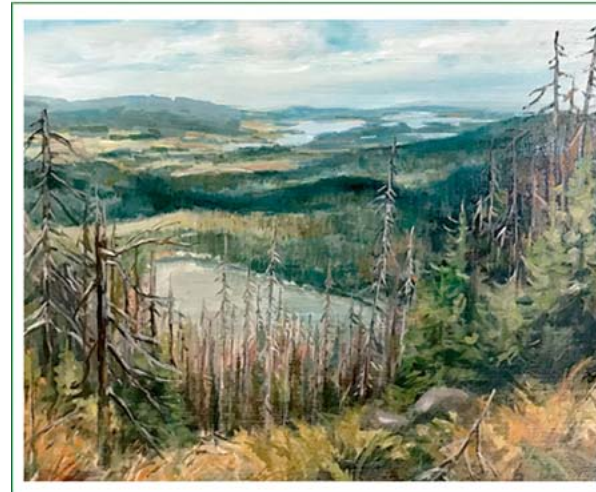
Expozici si pochvaloval starosta Frymburku Ota Řezáč. „Pro dané místo, pro danou oblast je vždy nejcennější to, co v ní, respektive z ní vznikne. Říkáme tomu regionální produkt, no a také umění, ať

výtvarné, či řemeslné, je takovým produktem. Blanka Máňková má tu devizu, že je s Lipenskem bytostně spjatá. Navozené zážitky či vjemy z prohlídky obrazů byly silné,“ uvádí starosta.

Blanka Máňková se narodila před 69 lety v Praze, kde prožila mládí. Po maturitě nastoupila na fakultu architektury ČVUT, tam malovala v ateliéru prof. Jaroslava Kándla. Osud ji však táhl do jižních Čech, kde její manžel dostal místo hajného na Svatém Tomáši. Blanka opustila školu, rodiče a velkoměsto, aby od r. 1972 žila se svým mužem a prvním synem v Bohem zapomenutém kraji, kde lišky dávaly dobrou noc. Na malbu moc času nebylo. Po dvou letech se přestěhovali do hájovny na Horské Kvildě. V srdci Šumavy prožila malířka 15 let a po „mateřské“ přestávce, ji zádumčivá krása Šumavy, zrádné slatě s tajemnými jezírky, proměny krajiny v ročních obdobích opět přiměly postavit se k malířskému stojanu.

Na vernisáži výstavy obrazů promluvila nejenom sama autorka Blanka Máňková, předseda Turistického spolku Lipenska Jiří Mánek, ale také starosta městyse Frymburk Oto Řezáč a ředitel frymburského muzea František Frantál

**VÝSTAVA OBRAZŮ
ŠUMAVY
LIPENSKA
a loveckých motivů**

BLANKA MÁNKOVÁ

FRYMBURK
Náměstí 5, budova IC a muzea
30.7. – 20.9., pondělí – sobota; 10:00 – 16:00

Zajímavostí je i fakt, že láska k tomuto území se promítla do výchovy třech jejích synů, kteří se stali lesníky. Ten nejstarší vystudoval přírodovědu a byl dokonce ředitelem Národního parku Šumava. Blanka Máňková se v roce 1981 stala členkou Českého fondu výtvarných umění a pravidelně vystavovala u nás i v zahraničí. Prostřednictvím Art Centra si její obrazy mohli prohlédnout znalci umění v Itálii, na celostátní výstavě „Myslivost a příroda“ v Brně

1985 vystavovala soubor Myslivecký rok. S těmito obrazy se pak zúčastnila výstav Českomoravského mysliveckého svazu v Jugoslávii, Německu, Rusku. Svá díla vystavila na světových výstavách myslivosti v Norimberku v roce 1985 a o rok později ve Frankfurtu nad Mohanem. Na jaře 1989 měla samostatnou výstavu v Mexiko-City a ve státě Micoacán, zprostředkovanou Československou společností pro mezinárodní styky.

MARTIN HARICH: KONCERT NA HLADINĚ BYL ÚŽASNÝ!

TEXT A FOTO PAVEL PECHOUŠEK

„Jedeme dál...“ symbolický název koncertu, při kterém hvězdy naší populární hudby zazpívaly na otevřené horní palubě lipenského parníku Smetana, se vydařil.

Vystoupení, kterého se zúčastnila předepsaná stovka diváků, se konalo na podporu cestovního ruchu.

Na parníku zazpívala například Kamila Nývltová, Elis Mráz, Marcela Březinová nebo Martinové Harich a France. Právě Martin Harich odpovídá na otázky do časopisu Lipensko

Strávil jste v září několik dní na Lipensku, co se vám zde nejvíce líbilo?

Tento region je velice podobný mému domovu. Pocházím z Liptova pod Tatrami. Velmi mi to tady připomnělo můj domov – jezera, krásnou přírodu a nekonečný inspirativní klid a pokoj, který člověk nezažije na jiných místech. Bylo mi ctí sem přijet a podílet se na této promo kampani, jež měla sloužit k propagaci tohoto regionu. Věřím, že jsem inspiroval řadu fanoušků, kteří tu předtím nebyli a teď se sem vydají.

Co se vám nejvíce líbilo?

Člověka, který tráví hodně času za volantem automobilu, nadchly všechny ty klikaté cesty a krásné výhledy. Miluju, když si můžu užívat krajinu z auta. Velmi, velmi dobře se mi tam jezdilo. Na vysoké úrovni je určitě úroveň zdejších služeb. Protože jsme se celý týden stravovali v místních restauracích a všude vařili výborně, nepotkal jsem se s tím, že bych si dal něco, co by mi nechutnalo. Kvalitní restaurace si také vychutnávám. A v neposlední řadě mi udělalo radost nadšení lidí pro hudbu a kulturu obecně. To je sice atmosféra, ve které já jsem vyrůstal, ale není to samozřejmost. Na Lipensku to tak bylo, a proto už jsme se rozhodli, že se sem brzy vrátíme.

Největší zážitek?

Velice se nám všem líbila cesta na koloběžkách v areálu Stezky korunami stromů na Lipně. Byl to pro nás téměř adrenalinový zážitek.

Znal jste Lipensko z předchozích let?

Ano, ale jen jsem tudy vždy projel při cestě

někam jinam, například do Rakouska. Měli jsme s přítelkyní poznamenané, že se sem chceme vrátit. Byl jsem rád, že jsme dostali pozvání Turistického spolku Lipenska a podařilo se nám vše propojit. Na Vítkově hrádku jsem si domluvil koncert na další sezónu. Věřím, že to dotáhneme do konce. Mám rád koncertování na místech, která jsou spojená s naší národní historií.

Vítkův Hrádek vás na vaší lipenské cestě také výrazně oslovil.

Zůstane v mém srdci navždy. Zhlédli jsme tu nezapomenutelný západ slunce. Nezapomenutelný byl i pan Kovačičin, který Hrádek provozuje. Velice sympatický člověk, který nám každému nalil štamprdlí. Hezky se o nás postaral a ukázal nám, jak jsou lidé na Lipensku přívětiví a umí pohostit návštěvníka.

Vrcholem pobytu byl koncert na hladině Lipna. Máte rád koncerty mimo klasická pódia?

Dokonce je vyhledávám. Protože z Lipenska jsme vyrazili do rakouského Innsbrucku, kde jsem hrál na ulici. Proto jsem zvyklý na vše, ale na lodi to byla pro mě premiéra. Vyzkoušel jsem si to a bylo to úžasné. Jak hosté seděli v lavicích a poslouchali hudbu, a přitom se mohli dívat na vodu nebo na přírodu. Za mě to byla ideální kombinace. Věřím, že takový koncert nebyl poslední. Opravdu se mi to velice líbilo. Na rautu, který se po koncertě konal, jsem potkal hodně nových přátel, se kterými jsem si měl co povídat až do rána.

Martin Harich, Elis Mráz a Martin France na věži Jákobínka v Rožmberku

Martin Harich

- Jeden z neaktivnějších slovenských hudebníků nové generace, který odstartoval svoji kariéru v Československé superstar, kde se dostal až do finále.
- Všechny své písně včetně textů a hudby si píše sám. Od roku 2011 už vydal pět alb ve slovenštině a v anglickém jazyce.
- Hraje v muzikálech, sedm let moderoval v TV Óčko a koncertuje v Čechách, na Slovensku, ale i v zahraničí. V roce 2016 se dostal do semifinále legendární britské talentové soutěže X Factor.
- Mezi jeho nejznámější skladby patří FIGHT4U, Serious Trouble, Posledná pieseň, Čo potom a novinka ROWING ACROSS THE OCEAN.

HLAVNÍM TAHÁKEM BYLA JAKOBÍNKA

TEXT PAVEL PECHOŮŠEK FOTO TURISTICKÝ SPOLEK LIPENSKO

Andrea Čekanová je kastelánkou na hradě Rožmberk třináctým rokem. Letošní rok byl pro ni nejzvláštnější. Koronavirus, zákaz návštěv a mnoho dalších omezení. I přes všechny problémy navštívilo hrad Rožmberk o 5000 návštěvníků více než v roce 2019. Hlavním tahákem byla nově zrekonstruovaná věž Jakobínka.

Jak budete trávit zimu?

Zima v žádném případě není obdobím, kdy by hrad spal a osazenstvo hradu s ním. Naopak, ožívá zcela jiným životem. Standardně máme pro návštěvníky sice přístupný jeden z prohlídkových okruhů i v zimním období, ale letos jsme museli návštěvnícký provoz v rámci covid opatření zatím pozastavit.

Nezahálíme však ani chvíli a už nyní v interiéru hradu pracují restaurátoři, kteří pokračují v rehabilitaci původní barevnosti stěn někdejšího Buquoyského muzea v prvním patře hradu. Dále připravujeme projekty, mimo jiné statické zajištění hradu a samozřejmě uklízíme a zazimováváme prostory, které zůstávají v zimních měsících zavřené.

Příprava na letní sezónu bude složitá, ale přece, co aktuálně chystáte?

Konkrétně probíhají restaurátorské práce v Křížácké galerii a v dalších zimních měsících budou pokračovat v Malé jídelně a Obrazárně v hlavním okruhu hradu, aby se už v příští sezóně představily ve „staronovém“ barevném hávu. Samozřejmě musíme dodržovat všechna mimořádná hygienická opatření, a jak tomu bude v příští sezóně, asi nelze nyní předjímat. Každopádně chceme věřit, že se budeme zase brzy vracet ke standardnímu životu a návštěvníckému provozu.

Rok 2020 musel být složitý nebo minimálně zvláštní, jakou jste měli návštěvnost ve srovnání s předchozími léty?

Byl skutečně mimořádně složitý a náročný. Na Rožmberku máme návštěvnícký provoz standardně i v zimních měsících, ten jsme museli v březnu ze dne na den přerušit. Nikdo z nás takové okamžiky nikdy nezažil, nikdo netušil, jak dlouho bude tohle nejisté období trvat, jak bude vypadat v budoucnu obnovený návštěvnícký provoz. A tyto otázky nás trápily celé jaro. Nicméně využili jsme tohoto bezčasí k různým údržbovým pracím a hlavně jsme finišovali s přípravami na otevření věže Jakobínky. Přes složitá období, které jsme letos prožívali a dosud prožíváme, jsme byli zájmem návštěvníků mile překvapeni. Mimořádným lákadlem byla veřejnosti poprvé zpřístupněná věž Jakobínka. V letošním roce

navštívilo hrad Rožmberk přes 50000 návštěvníků, což je i přes veškerá omezení letošní sezóny o více než 5000 návštěvníků více než loni.

Vy jste kastelánkou dlouhé roky. Změnili se za ta léta návštěvníci hradu?

Na hradě Rožmberku pracuji od roku 2007 a jistá proměna je znát. Rozhodně lze říci, že jsou návštěvníci stále náročnější. V regionu se nabídka turistických lákadel dlouhodobě rozšiřuje a my musíme v této konkurenci obstát a být stále atraktivní. Snažíme se proto našim návštěvníkům nejen zprostředkovávat historické poznání, ukazovat výjimečné umělecké hodnoty, odkrývat příběhy, připravovat pravidelně sezónní výstavy, ale hledáme pořád i nové možnosti, jak vdechnout život historickým prostorům. V loňském a letošním roce jsme v rámci projektu „S hostem na Rožmberku“ přivedli na hrad výjimečné osobnosti a několik letních večerů tak mohli návštěvníci strávit ve společnosti například Blanky Matragi, Jiřího Stracha, Jiřiny Šíklové a dalších. Aristokratická sídla byla často místem zajímavých událostí i setkání, a proto se snažíme, aby návštěva hradu byla i v současné době pro naše návštěvníky vždy mimořádným zážitkem.

STÁLE VZPOMÍNÁM NA SKVĚLÉ RIO LIPNO

TEXT PAVEL PECHOUŠEK
FOTO SVAZ VODÁKŮ ČESKÉ REPUBLIKY

V sobotu 29. srpna bojovali vodní slalomáři pod lipenskou přehradou na Čertových proudech v rámci 5. ročníku Českého poháru Skupiny ČEZ o tituly mistrů a mistryň České republiky. Závodu se zúčastnila i Kateřina Minaříková Kudějová. Mistryně světa z roku 2015 a evropská šampionka z tohoto roku.

Má lipenská divoká voda nějaká republiková specifika?

Nejzajímavější je hlavně to, že je pouštěna jednou do roka a že se sem spousta vodáků nejen z České republiky sjíždí, aby si tady tuhle krásnou přírodní vodu mohli sjet. Nejsme to jen my slalomáři, ale i jiní vodáci, jako třeba sjezdaři, kyblíkáři (poddruh vodáka vyznačující se lodí z termoplastu, pozn. red.) a raftaři. Pro nás slalomáře to byla v srpnu v ČR jediná těžká přírodní voda, kde se konaly závody. Voda má obrovskou sílu, teče tu masa vody a jsou tu velké kameny, což je pro nás příjemná změna. Myslím, že poprvé jsem zde závodila ve čtrnácti letech tedy v roce 2004, to jsem si totiž poprvé vybojovala české poháry. Na takovou vodu jsem byla hodně mladá, moji rodiče se dlouho rozmýšleli, jestli mě sem vůbec pustí (smích).

Můžete prosím popsat víkend, který jste strávila na Lipně?

My slalomáři máme každý rok těsně pod Lipenskou přehradou slalomové závody, letos to bylo dokonce Mistrovství České republiky. Můj víkend na Lipně byl tedy dost závodní, spolu s vyhlášením jsme to měli na celé dny, tak jsme toho bohužel moc nestihli. Letos jsme ale na Lipno vyrazili již ve čtvrtek, což bylo skvělé. My vodáci se sem vždy těšíme, není to jen kvůli vodě. Zase se tu všichni potkáme a máme spoustu možností, co dělat. Trenéři většinou jezdí na kolo a my závodníci vymýšlíme méně náročné aktivity. Letos jsme třeba vyrazili na Adventure minigolf a byli si odpočinout na pláži. Taky jsme jako každý rok plánovali výlet na Stezku korunami stromů, jenže z důvodu časového presu jsme ji zase neabsolvovali. Tak uvidíme příští rok, třeba to konečně vyjde (smích).

Máte vy osobně vztah k Lipensku?

Určitě mám vztah k Lipnu velice hezký. Vždy se mi vybaví olympijská vesnice při LOH v Riu, kdy jsme po přeletu do ČR letěli obratem do vesnice. Na to do dnes moc ráda vzpomínám, moc se mi to líbilo. Celkové je ale Lipno zajímavé kvůli celé škále aktivit a sportů, které zde může provozovat celá rodina. Bohužel my máme v létě závodní sezónu a v zimě jezdíme místo na sjezdovky na přípravu do tepla, takže jsem zatím neměla možnost zde strávit dovolenou, ale hned jak se ta možnost naskytne, tak se jí okamžitě chytnu (smích).

Na Lipno jezdí ročně stovky tisíc lidí na dovolenou. Jakou podobu dovolené byste tu doporučila čtenářům časopisu Lipensko strávit?

Každý má rád něco jiného. Někdo dokáže ležet celý den u vody, nic nedělat a prostě vypne hlavu a odpočívá. Já se třeba ráda vyhřívám na sluníčku. Kdybych ale byla na Lipně, určitě bych zašla na tu vodní klouzačku a půjčila si paddleboard. Taky bych určitě vyrazila na kolo a projela nějaké ty cyklostezky, prý jsou fakt hezké. Kolem přehrady je i skvělá cesta na brusle. Kdybych jela s rodinou, vzala bych s sebou tenisové rakety, je tam totiž spousta tenisových kurtů. Pro skupinky kamarádů doporučuju beach volejbal. Taky bych rozhodně zašla na bobovou dráhu a minigolf.

VYHNANÍ NĚMCI NEVYBALOVALI, ČEKALI, ŽE JE POVOLAJÍ ZPÁTKY DOMŮ

TEXT A FOTO PAVEL PECHOUŠEK

Siglinde Kraliková je vdova a bývalá zdravotní sestra, pochází ze staré německé sklářské rodiny ze Stožce, nyní bydlí v Lenoře na Prachaticku uprostřed šumavských lesů. Tři roky byla donucena žít jinde, v roce 1946 musela Šumavu nuceně s celou rodinou opustit. Měla tehdy špatnou národnost. Nakonec ale potkala v životě velké štěstí...

Rodný dům Siglinde Kralikové (roz. Urmannové) leží na samé hranici obce Lenora a České Žleby na Prachaticku a řeka Vltava zde tvoří hranici katastru obcí. Hranice, tedy ta státní, se stala osudem jejího života, stejně jako mnoha dalších Němců, kteří v Lenoře a Českých Žlebech žili. Mohli tu bydlet až do roku 1947. Pak rodinu zasáhlo to, pro co se později vžil název odsun. „Já bych tomu ale odsun neříkala. Doopravdy ne! Tady šlo o normální vyhnání,“ uvádí.

Linda, jak jí dnes všichni říkají, si s sebou nese celoživotní trauma. Jako pětiletému dítěti ji odepřeli její jediné přání, kterým bylo si vzít hodiny ve tvaru kočky, kde se pohybovaly oči. Dostala je od své kmotřičky, byly velice vzácné, a to nejen svou cenou. Rodičům se ale nevešly do předepsaného množství věcí, které si mohli odvézt, a tak zůstaly na místě.

Malá Linda se ale rodičům vysmýkla a běžela si pro ně. Na hodiny nedosáhla a navíc dostala co proto od člověka, který měl dohlédnout na jejich vyhnání. „Shodil mě ze schodů a tatínek dostal do hlavy za to, že si mě nehlídá. Dokonce mu vyhrožovali, že jestli si mě nepohlídá, tak se stane něco zlého. Bylo mi pět let, ale byl to tak silný zážitek, že si vše pamatuji,“ vzpomíná. Obrovskou náhodou je, že se s těmi hodinami o mnoho a mnoho let později ještě jednou sešla. Byly unikátní a žádné jiné na Šumavě nebyly. „Nečekala jsem to, bylo to u jedné rodiny ve Vimperku. Ta paní otevřela dveře a hned jsem viděla svoje kočičí hodiny. To jsou naše hodiny! vykřikla jsem překvapeně a nebyla schopná dalšího slova. Historika se odehrála v roce 1968.

Náhodou jsem se tam dostala s jednou mojí známou, protože ta paní hlídala její děti. Ona otevřela dveře a vyvedla její děti a já vidím hodiny. Ta paní přede mnou jen zabouchla dveře, víckrát jsem ty hodiny neviděla,“ vzpomíná.

Ale začneme po pořádku. Siglinde pochází ze staré sklářské rodiny, její tatínek byl sklář, stejně tak i dědeček i manžel.

Zajímavé je, že její matka, která pocházela z Českých Žlebů, pracovala po první světové válce v Německu, kde hlídala děti. Dnes by se řeklo au-pair. Po nástupu Hitlera k moci ale musela zpátky do Čech, i když s ní byla ta německá rodina moc

Až se u Stožce projdete nově instalovanou křížovou cestou, která vede ke zdejší Mariánské kapli uprostřed nejvíce chráněné zóny v Národním parku Šumava, vzpomeňte si na příběh z tohoto článku. Pod jedním ze čtrnácti křížových zastavení je napsáno jméno Siglinde Kralikové. Žena, která přispěla na vznik tohoto kříže, je ve zdejších kraji velice známá, energická osoba. Za dva roky oslaví osmdesátiny a prožila život, který dokázalo v minulém století psát jen šumavské pohraničí.

spokojená a chtěla jí zařídít německý pas. Gestapo ji ale odvedlo na nádraží, posadilo na vlak a odsunulo zpět do Žlebů.

Tam pobyla asi týden a šla dělat chůvu do Českých Budějovic. Hlídala děti u jednoho bohatého Žida, který byl podle jejího vyprávění jedinečný člověk. Jednoho dne ale zmizel a jí bylo ze strany gestapa doporučeno, aby po něm nepátrala. Nikdy nezjistila, kam se tento humánní, spravedlivý a výborný člověk poděl. Zmizel beze stopy...

Následně se vrátila do Žlebů, kde se vdala a narodily se jí čtyři děti. Dlouho se tu ale neohrála. Po válce nastal odsun původních obyvatel tehdejšího Československa, kteří měli německou národnost.

Nejinak to bylo v Lenoře s Kralíkovými. V Lenoře byly pouze čtyři české rodiny, drtivá většina německých musela pryč.

Sklárna pro ilustraci zaměstnávala 200 lidí. Kdo pracoval ve sklárně, měl režijní byt, kde nemusel platit elektřinu. Majitel sklárny Vilém Kralík (jedná se o shodu jmen, pozn.aut.) měl turbínu na jednosměrný proud a všichni měli navíc kus políčka, kde mohli mít krávu nebo jiný dobytek. Když si někdo postavil domek, tak tu režijní částku za byt dostával k platu. Byl to takový jihočeský Baťa.

„Každopádně v den vyhnání v roce 1947 jsme byli doma, nic jsme netušili a přijelo nákladní auto, postavilo se před dům. Z moci úřední nás poslali do Včelničky na Vysočině, kde byly taky sklárny a tatínek tam měl pomáhat znárodněnému hospodářství,“ popisuje.

„Bydleli jsme v jedné místnosti, ani nechci vzpomínat na to, v jaké. Byl to statek, kde to v mých očích nebylo ani k životu ani k smrti. Hráli jsme si třeba v konírně. Já jsem přišla do první třídy a neuměla jsem ani slovo česky,“ vypráví.

Pak ve Včelničce došlo k přírodní katastrofě, kdy se podle Siglinde Kralikové protrhly hráze tří rybníků a spláchly téměř celou sklárnu. Zdejší bytový dům to v polovině utrhlo, utopily se tři ženy, které spolu seděly u stolu. Taková to byla síla.

Rodina Kralíkových v tom domě našťastí bydlet nemohla, takže je katastrofa poznamenala „pouze“ psychicky. „Pamatuji, že jsem ale tu vodu sledovala a zdálo se mi, že v ní vidím lidskou hlavu. Maminka mě jen prosila, abych o tom mlčela, protože by to bylo s námi ještě horší.“

Její matka Hermína ve Včelničce tvrdě pracovala. Český uměla jen pasivně, rozuměla, ale nic neřekla. Všichni okolo ní si ale mysleli, že nerozumí vůbec nic, proto si vyslechla věci, ze kterých jí bylo špatně.

„Přišla domů z práce a plakala, to nikdy předtím nedělala. Ty historky, které si tam vyprávěli ostatní, jí málem zlomily. Za války tam byl ženský koncentrační tábor a děla se tam hrozná zvěrstva. Nejhorší bylo, že nesměla dát nic najevo. Maximálně to ale zintenzivnilo její snahu vrátit se zpátky.“ Ve Včelniče bydleli dva roky, rodiče tam přišli o zdraví, protože spali celou dobu na zemi a podmínky k žití byly katastrofální.

Siglinde ve škole neuměla ani slovo česky. Na všechno odpovídala prostým „ano“. Jednou ji učitel tak zřezal, že jí tekla krev z nosu až na nohy. Spolužáci jí pomohli domů a matka ji odvedla na tři kilometry vzdálenou četnickou stanici, kde četníkům řekla, že když si nás sežrali, tak nás musí i strávit, ale tohle nám dělat nebudou.

Učitel byl přeřazený, děti ve Včelniče dostaly jiného, ale ten nebyl o moc lepší. „Na konci první třídy jsem měla navržené tři čtyřky, což moje maminka nestrávila. Bylo to těsně před přesunem do Lenory, kde jsem byla přezkoušená a dostala dvě dvojky.“

Rok na to, co se vrátili do Lenory, šel otec do invalidního důchodu, záhy na to přestala chodit i matka.

I kvůli záplavám začali Kralikovi žít zpátky ve vybydleném bytovém domě v Lenoře. „Bylo to tehdy nejhorší ubytování, ale pomalu jsme se zmátořili. Vzali nám všechno, ale čest nám vzít nemůžou.“ říkala matka. Hodně tehdy pomohli Němci, kteří byli v Lenoře, pár jich zůstalo, aby nebyl ohrožený chod sklárny.

Zajímavé bylo, že matka nikdy nepřemýšlela nad tím, že i když byly otevřené hranice, že by utekla. I když sama mnoha lidem pomohla. Zнала téměř stejnou cestu z Českých Žlebů, kudy vodil lidi za hranice Král Šumavy Hasil. Převedla do Německa

i vlastního bratra. Ten vystudoval obchodní akademii ve Vimperku. Naučil se během studií rusky, v Německu dělal ředitele mlékáren.

Do páté třídy bojovala malá Linda se slovní zásobou. Aby se naučila ř, š, č, r, d, ě, ň, tak seděla třeba celé odpoledne až do noci doma na schodech a pořád si hlásky opakovala, aby mluvila jako ostatní děti. „Ostatní se mi smály, a to jsem nechtěla. Tehdy tu žily děti mnoha národností, jejichž rodiče neuměli ani číst a psát. Češi, Němci, Slováci, Maďaři, Bulhaři, Rumuni,“ uvádí s tím, že byla prvním dítětem německé národnosti, které zde absolvovalo kompletní povinnou školní docházku.

Ostatním dětem se to v té době kvůli fatální neznalosti českého jazyka nepodařilo. Po základní škole se děti rozhodují co dál. V případě Lindy to tak ale nebylo. „Pán z okresu“ její matce řekl něco v tomto smyslu: „Milá paní, já budu otevřený. Nejdříve mají přednost Češi a Slováci. Potom reimigranti, pak cikáni a co zbyde, tak tam může vaše dcera.“

Na střední školu ji tak nevzali vůbec, tak nejprve sbírala lesní plody a nakonec po různých peripetiích získala zaměstnání v Šumavanu, což byla velká textilní fabrika v nedalekém Vimperku, kde se šilo oblečení. Vdala se a manžel pracoval v lenorských sklárnách. Poté se na ni osud usmál a Siglinde dostala nabídku od zdejšího zubního lékaře, zda by mu nechtěla dělat zdravotní sestru.

V lenorské zubní ordinaci vydržela spokojená až do roku 1993, kdy došlo k privatizaci. Po hádce s novou lékařkou, která ji nazvala zapomenutou sudetskou revanšistkou, dala okamžitě výpověď a odešla do bavorského Waldkirchenu, nedaleko hranic. Zde pracovala osm let v domově důchodců, což dodnes nazývá jako pohádkové období svého života.

Hřbitov v Českých Žlebů, kde je pochována rodina Siglinde Krallkové

Siglinde Kraliková

- **V 90. letech ošetřovala řadu odsunutých Němců v domě s pečovatelskou službou, od té doby organizuje srazy německých rodáků doma v Čechách. Za svůj život potkala stovky odsunutých Němců, každý vzpomínal na Čechy jako na svůj domov, kam se toužil vrátit. Pro zajímavost - její matka byla odsunutá hned dvakrát, poprvé z fašistického Německa, protože byla Češka, a podruhé z poválečného Československa, protože byla Němka.**

Byli tam samí odsunutí sudetští Němci. Jeden je z Vimperka, ze Zbytin, z Prachatic, z Českého Krumlova.

„Hned jsme se všemi spřátelili, protože jsem všem vyprávěla o tom, co je u nich doma nového. Jak to tam vypadá, jestli je tam ještě kostel a hřbitov. Ty jsem uzdravovala jen slovem. Oni mi vyprávěli svoje historky z mládí, bylo to moc krásné. Měli knížky o těch svých městech. Já je ani neznala,“ popisuje s tím, že v takových okamžicích pochopila to nejdůležitější, že těm lidem až do smrti nejméně scházel domov. „Povídali mi, co u nich rostlo, co u nich pěstovali, vykládali o kopci, co tam na jaře kvetlo, co se urodilo. Vžila jsem se do nich a poznala jsem, co znamená pro lidi domov a ztratit ho. Jim nechyběla kravka, ale domov. Jim nevadilo, že přišli o dům, o majetek. Jim vadilo, že přišli o domov, o místo, kde se narodili, kde chodili do školy, kde byli pokřtěni, byli zde oddáni, zkrátka domov.“

Křížová cesta má 14 zastavení a na každé z nich přispěl jiný dárc. Každý donátor věnoval obnově 14.000 korun, projekt významně podpořila obec Stožec. Ke Stožecké kapli vedly původně tři křížové cesty: ze Stožce, z Českých Žlebů a z Dobré. Na vznik přispěla řada soukromých dárců z Čech i z Německa. Jedná se o současné i bývalé obyvatele Stožce, ale i o sousedy z Bavorska, kteří nikdy nezapomněli na svůj domov. Sdružila se zde dobrá vůle a s ní i finanční prostředky od milovníků Stožce.

Někteří prý třeba deset let neměli v Německu ani vybalený batoh, čekali, že je zase povolají zpátky, že je budou v Čechách potřebovat. Byli se třeba podívat pár měsíců po odsunu na Třístoličnicku, viděli, jak jsou jejich statky zarostlé. „Oni nás musí vzít zpátky, vždyť se o to nemá kdo postarat,“ mysleli si. Nestalo se.

Siglinde se po svých životních zkušenostech nedívá současné politice Německa, která ve složitě mezinárodní situaci přijímá velké množství migrantů, po válce to bylo podle ní stejné, protože do Německa přišlo mnoho lidí.

Ta země je podle ní na to zvyklá. „Navíc šlo o odborníky, vzdělané lidi. Kdyby k vyhnání nedošlo, tak by Bavorsko nikdy takhle nefungovalo. Ta ekonomika je takhle ve formě díky odsunutým sudetským Němcům. U nás se nyní migranty straší, což je takový národní sport. My se pořád něčím strašíme. Děláme vždy nějakou bublinu, kterou straší obyčejné lidi. Místo toho, aby se vysvětlovalo,“ uzavírá.

559 LET STARÝ SMRK NAD PLEŠNÝM JEZEREM SEŽRAL KŮROVEC

TEXT A FOTO JIŘÍ MÁNEK

Nad Plešným jezerem byl nalezen smrk, který se dožil 559 let. V pralese nad ledovcovým jezerem a pod nejvyšší horou Šumavy Plechým začal tento smrkový kmet růst padesát let před tím, než Kryštof Kolumbus objevil Ameriku. Bohužel tento unikátní strom v roce 2009 zlikvidoval kůrovec. Jeho pařez najdete na zážitkové naučné stezce Duch pralesa, která vede od Plešného jezera na Plechý.

Stáří smrku od Plešného jezera určila dendrochronologická analýza z výřezu jeho kmene. Tu provedla laboratoř při Katedře pěstování lesa Fakulty lesnické a dřevařské České zemědělské univerzity v Praze. „Podle této analýzy má strom celkem 559 letokruhů. První se vytvořil v roce 1446, poslední v roce 2004. Z analýzy vyplynuly i další zajímavosti. Například, že prvních 350 let smrk rostl v zástínu vyšších stromů okolo něj,“ popsal tehdy po nález stromu pan Josef Jiříčka z Národního parku Šumava.

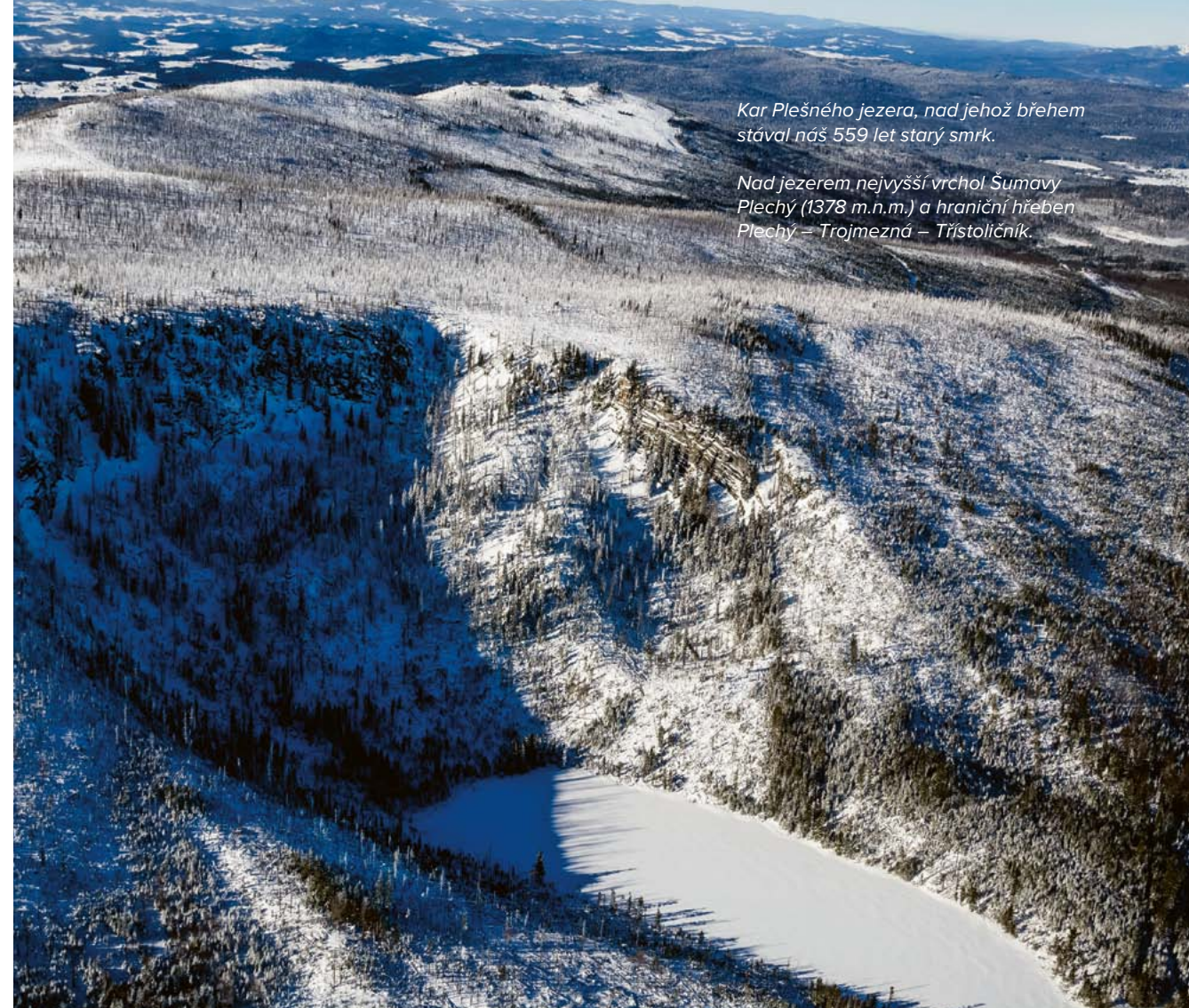
Z hustoty letokruhů je možné číst jako z kroniky. Život smrku se na základě rychlosti jeho růstu dá rozdělit do tří období. Nejprve strom začal růst v relativně otevřených podmínkách s dostatkem světla, kolem roku 1440. Toto období trvalo pouze několik málo desetiletí, a tak po třiceti letech dosáhl náš smrk tloušťky 5 cm. Pak nastalo druhé období, kdy byl zastíněn svými sousedy a často proto ani nevytvořil letokruh v celé části kmene. Druhé období trvalo více než 300 let (1457–1807). Náš rekordman od Plešného jezera tak ve věku 350 let dosáhl tloušťky pouhých 18 centimetrů. K pomalému růstu dochází vždy, když strom nemá optimální podmínky k životu. Tehdy také vzniká husté rezonanční dřevo, které se pak používá na výrobu hudebních nástrojů, jako jsou housle nebo kytary. Třetí období života našeho smrku začalo mezi lety 1807–1810, kdy došlo k odumření stromů v okolí smrku. Ihned došlo ke

zvýšení přírůstu na poloměru z 0,2 mm za rok na 1,7 mm za rok. Díky této události se smrk dostal do hlavní korunové úrovně a neměl již problémy s nedostatkem světla. Po několika desetiletích intenzivního růstu smrk začal plodit. Třetí období trvalo asi 200 let (1807–2003), do doby, kdy kůrovec způsobil masivní odumírání všech stromů v jeho okolí. Přestože smrk začal růst rychleji, tak až do své smrti nedosáhl nijak výjimečných rozměrů. Dorostl do výšky 33,25 metru, na pařezu měl pouhých 75 cm, a pokud jde o jeho kubaturu, tak ta dosáhla pouze 3,5 kubíku. Tedy náš lipenský smrkový kmet s úctyhodným věkem nebyl svým vzrůstem ani objemem nijak výjimečný.

V roce 2004 strom uschl po napadení kůrovcem a v roce 2009 byl jeho suchý kmen pokácen dřevorubci. Pokácen byl proto, že stál u turistické stezky vedoucí od Plešného jezera k vrcholu Plechého a souše se stala nebezpečná možností zlomu. Právě po jeho pokácení si pan Luděk Švejda ze Stožce, který pracuje jako strážce NP Šumava, povšiml mimořádné hustoty letokruhů na jeho uříznutém kmeni.

Upravené výřezy z kmene tohoto historického smrku si mohou prohlédnout návštěvníci informačních středisek Správy NP Šumava.

Na místě tohoto mimořádně starého smrku dnes stojí informační tabule, která připomíná pamětníka původního pralesa.

Kar Plešného jezera, nad jehož břehem stával náš 559 let starý smrk.

Nad jezerem nejvyšší vrchol Šumavy Plechý (1378 m.n.m.) a hraniční hřeben Plechý – Trojmezná – Třístoličník.

Další věhlasné smrky z Lipenska a okolí

Želnavský smrk. Byl pokácen jako zdravý na příkaz knížete J. A. Schwarzenberga v roce 1864. Na pařezu měřil 155 cm, délku měl 68,9 metru, a poskytl 40 m³ dřeva. Zacházelo se s ním s výjimečnými poctami. Výřez z jeho kmene byl dopraven až do Vídně. Ve Vídni byl rozřezán na čtyři stejně velké díly, a tři byly poslány na světovou výstavu do Paříže, Londýna a Berlína. Želnavský smrk bývá udáván jako nejvyšší změřený smrk nejen Lipenska, ale celé Evropy.

Stožecký smrk. V roce 1832 byl ve Stožeckém lese smýcen smrk, který vykazoval výšku 58,9 m, průměr na pařezu 168 cm, objem 40,43 m³ a měl stáří 525 let. Kmen byl zcela zdravý, do 242 let rostl v zastínění a dosáhl jen 24 cm tloušťky, pak začal rychle přirůstat. Dřevorubcům se podařilo strom skácet, ale pak byl ponechán na místě nerozřezaný, protože prý neměli tak dlouhou pilu.

Smrk u Plešného jezera. V roce 1936 způsobil senzaci smrk ze stěny Plešného jezera starý 600 let. Byl vysoký 30 m a jeho kmen byl zdravý. Výřez byl z příkazu knížete A. Schwarzenberka vystaven v muzeu v Horní Plané a na Hluboké.

Král smrků z Boubína. Ten rostl ve výšce rovných 1000 metrů nad mořem. Byl vysoký 57,6 metrů, průměr měl 162 centimetrů, objem dřeva 29,19 m³ a dožil se stáří 450 let. Padl při vichřici 4. prosince 1970 a byl tehdy už suchý – uschl v roce 1969. Jeden ze tří výřezů z jeho kmene je uchováván v loveckém zámečku Obora u Hluboké

Johnův smrk. Vyvrátil se asi roku 1870 v polesí Zatoň pod Boubínem. Měl výšku 57,23 m, průměr při zemi 190 cm, celková hmota byla 44,37 m³. První syrové větve byly ve výšce 31 metrů. Byl zcela vyhnílý, takže věk byl jen odhadnut na 420 let. Johnův smrk má ze všech uvedených stromů největší přesně udávaný objem.

LEGENDA O HRDINNÉM LIPENSKÉM POTÁPĚČI PADLA. JEHO ÚTĚK BYL ŘÍZENOU AKCÍ STB

TEXT A FOTO MAREK KERLES

Záhada českého potápěče, který měl těsně před sametovou revolucí podplavat Lipno a za dramatických okolností utéct do Rakouska, má konečně své rozuzlení. Hrdinský čin, o kterém ve své době psala nejen rakouská, ale i světová média, byl ve skutečnosti kompletně zinscenovaný Státní bezpečností. Komunistická rozvědka potápěče na jeho fingovaný útěk připravovala celé čtyři roky.

Rakouský sedlák Johann Hörschläger potkal ráno 25. září 1989 na rakouské straně Lipna muže krácejícího lesem v potápěčském obleku. Muž byl prokřehlý, unavený, lánanou němčinou vyprávěl, že se mu podařilo pod vodou překonat ostře střeženou hranici a dostat se do Rakouska. O den později už o tajemném potápěči psaly všechny rakouské noviny.

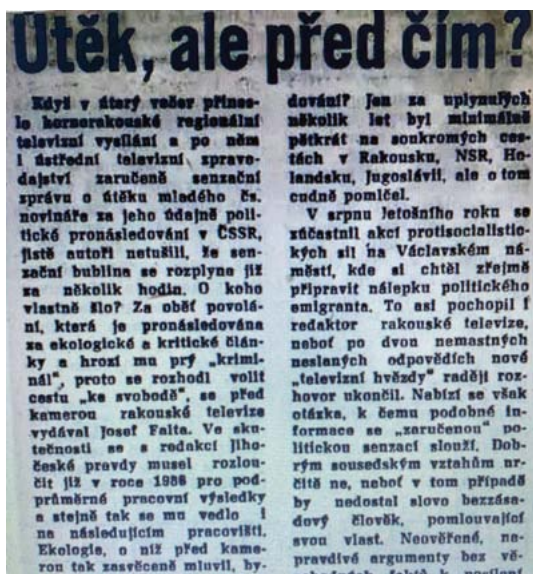
„Český novinář si došnorchoval pro svobodu,“ uvedl například linecký deník Neues Volksblatt. Neuvěřitelný příběh se objevil i v mnoha dalších

rakouských a evropských médiích, a to s legendou o tom, že se jednalo o novináře Josefa Faltu (nar. 1958), který byl ve vlasti perzekvovaný, měl potíže v zaměstnání, komunisté mu dokonce odebrali pas. A proto se rozhodl vybojovat si svobodu dobrodružným útekem pod hladinou lipenské přehrady.

Nebýt sametové revoluce a pádu železná opony, mohl se z Josefa Falty možná stát hrdina, po jehož příběhu by sáhli i hollywoodští filmaři. Jenže necelé tři měsíce po Faltově útěku z republiky železná opona padla a on se do republiky vrátil. O okolnostech už se podle kamarádů nikomu příliš nezmiňoval, vedl obyčejný život. A před jedenácti lety se údajně utopil při koupání v moři ve Francii.

Faktem je, že jeho výkon vzbuzoval pochybnosti už za socialismu. „Věděli jsme, jaký je potápěč, a proto jsme nevěřili, že by byl schopen překonat takovou vzdálenost pod vodou, navíc jen se sedmikilovou kyslíkovou lahví,“ řekl Josef Pešek, zakladatel českobudějovického potápěčského klubu Neptun. Právě tam se Falta učil potápět.

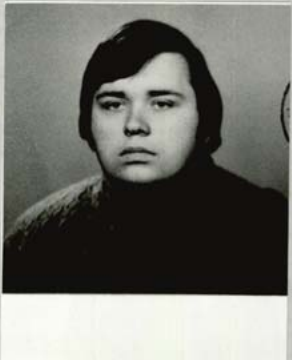
Aby se pod vodou dostal do Rakouska, musel by Falta podat takřka neuvěřitelný výkon. Na břeh měl vstoupit v Rakouské zátoky, což je jediné místo na Lipně, kde voda dosahuje (zhruba v délce 200 metrů) až na rakouské území. K tomu by ale musel nejprve překonat potmě pod vodou minimálně 2,5kilometrovou vzdálenost z Dolní Vltavice na protilehlém břehu. A pak ještě podplavat mostek před zátokou střežený hlídkou a přestříhat ve vodě zátaras z ostatného drátu.

Krajská správa Sboru národní bezpečnosti
Státní správa bezpečnosti
370 74 Čes. Budějovice

2. odbor, 3. oddělení
Příloha k aj. OS-0054/II-9-80

Dne 13. května 1980
Přísně tajné
Výtisk č. : 2

MEMORANDUM

Krycí jméno	:	"TÁBORSKÍ", č. sv. 13891	TAMBEL
Pravé jméno	:Josef.....	FALTA
Datum narození	:	24.7.1958 České Budějovice	
Státní příslušnost	:	československá	
Národnost	:	česká	
Stav	:	svobodný	
Zaměstnání	:	Jihočeská pravda České Budějovice jako redaktor	
Adresa zaměstnavatele	:	Jihočeská pravda Č.Budějovice, tel. 22081, Vrbenská 23	
Bydliště	:	České Budějovice, Žižkova tř. 23 tel. 26118	
Znalost cizích jazyků	:	pasivně německy	

Různí potápěči se po revoluci v rámci neoficiálního „memoriálu Pepíka Falty“ pokoušeli napodobit alespoň tu část Faltova výkonu, která spočívala téměř tříkilometrové noční cestě pod hladinou Lipna. Potápěč by se přitom musel s tehdejšími omezenými možnostmi navigace vypořádat přesně u Rakouské zátoky. „Vůbec nikomu se to nepovedlo ani s mnohem lepší navigací,“ uvedl Pešek.

Jak se tedy mohl dostat Falta na druhou, tehdy ostře střeženou stranu Lipna? Zpravodajskému portálu INFO.CZ se po devítiměsíčním pátrání podařilo celý příběh rozluštit, a to díky zásadní pomoci historika Libora Svobody z Ústavu pro studium totalitních režimů (ÚSTR). Svoboda našel v Archivu

bezpečnostních složek spis, v němž jsou do detailu popsány nejen všechny okolnosti záhadného útěku, ale také vše, co mu předcházelo. Ze spisu jednoznačně vyplývá, že Falta byl nastrčeným agentem StB a jeho útěk byl kompletně zinscenovaný tehdejší komunistickou rozvědkou. „S inscenovanými útoky přes hranice jsem se už setkal při své práci víckrát, tenhle byl ale v mnoha ohledech unikátní,“ konstatuje Svoboda.

Spis „agenta Falty“ nejen detailně popisuje, jak ho socialistické bezpečnostní složky „namočily“ do vody a nechaly v neoprenu překonat železnou oponu. Ve zprávě je i stejně detailní popis čtyřletých příprav této akce, z jejíhož úspěchu pak měli esté-

báci neskrývanou radost. A možná ji někteří z nich mají dodnes. Konspirací a intrik, o nichž nevěděli ani komunističtí pohlaváři, je v celém příběhu každopádně tolik, že by to vydalo na špionážní román.

Jak dokazuje vázací akt ve spise, stal se Falta už v květnu 1980, tedy ve svých dvaadvaceti letech tajným spolupracovníkem StB. A to tak výkonným, že ho jeho řídicí důstojníci už po roce hodnotili slovy: „Velmi iniciativní, přesný a obětavý“. StB vedla Faltu nejprve pod krycím jménem „Táborský“ a později „Tambel“ a měla k němu naprostou důvěru. Jak se píše ve spise, Falta, absolvent střední školy mechanizační, už v devatenácti letech vstoupil do KSČ, jeho otec i matka byli přesvědčenými komunisty. Otec pracoval jako novinář Československé tiskové kanceláře a jeho syn byl v době podpisu vázacího aktu elémem v redakci tehdejší Jihočeské pravdy a to „díky otcově protekci“. Otec měl Faltovi také zaříditi modrou knížku, aby nemusel na vojnu.

Už v roce 1983 se iniciativní Falta obrátil na své řídicí důstojníky se žádostí, která se stala základem všech pozdějších událostí i jeho fingovaného útěku přes hranice. Písemně totiž požádal, že by se chtěl stát zahraničním agentem a přispět tím k „k odhalení západních ideodiverzních center“. V případě, že bude jeho žádosti vyhověno, „nabízí své veškeré schopnosti orgánům Federálního ministerstva vnitra. Podrobí se také jakýmkoliv rozkazům a bude souhlasit s nejrůznějším umístěním a v případě potřeby bude pracovat i jako emigrant, bude-li to vyžadovat povaha jeho práce.“

Agent s důvěrou

Rozvědka Faltovu žádost pečlivě a do skutečně nejmenších detailů prověřovala, Falta mimo jiné prošel i psychologickým vyšetřením. A i psycholog dospěl k závěru, že je pro nasazení v zahraničí vhodným kandidátem. Mimo jiné proto, že aby si získal důvěru v disidentských a emigrantských kruzích, byl dokonce ochoten jít v Československu až na rok do vězení za protistátní činnost. Tento závazek také písemně podepsal.

Státní bezpečnost proto na základě mnoha doporučení a prověrek rozpracovala už v roce 1985 v pěti konkrétních etapách detailní plán Faltova „útěku“ na Západ. A to, jakkoliv to zní neuvěřitelné, na dobu čtyř let! Falta měl jako novinář začít studovat němčinu a zajímat se o otázky životního prostředí. Ze své pozice novináře pak měl navázat kontakty na Krajské středisko památkové péče a ochrany přírody i Československou akademii věd. A také se začít v otázce životního prostředí veřejně angažovat. To, že je jeho koníčkem potápění, se pak ukázalo jako nečekaná výhoda.

Postupem času měl Falta jako člověk, kterému se nelíbí postup vlády v oblasti ochrany přírody, nabízet redakcím kritické články. Popis toho, jak to měl udě-

lat, dokumentuje uvažování totalitních pohlavářů a vůbec situaci za socialismu víc než cokoliv jiného. „Jako krajský zpravodaj odešle do redakce několik v zásadě správných materiálů k ochraně životního prostředí, které však z momentálních politických důvodů nebudou moci být publikovány,“ úkoloval agenta Faltu řídicí důstojník.

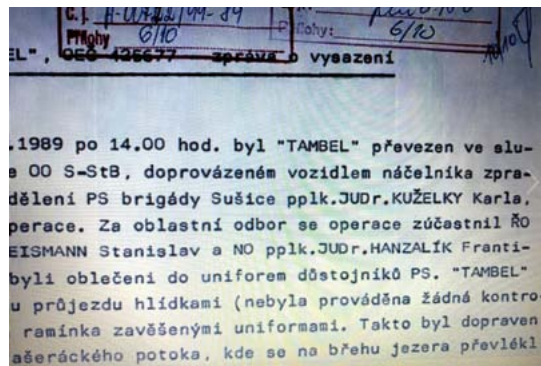
Komunistická rozvědka Faltův fingovaný útěk do detailu naplánovala a do puntíku naplnila (spis obsahuje i následné hodnocení celé akce). Faltův řídicí důstojník Stanislav Eismann společně s dalším vysoce postaveným členem rozvedky Františkem Hanzalíkem a náčelníkem zpravodajského oddělení PS brigády Sušice Karlem Kuželkou naložili Faltu do služebního auta a odvezli ho k hranicím na pravém břehu Lipna. Konkrétně se jednalo o oblast u Pašeráckého potoka, který ústí necelý kilometr od Rakouské zátoky. Jak se opět píše ve spise, Falta byl při průjezdu hlídkami, které vzhledem k přítomnosti známého plukovníka Kuželky vozidlo nekontrolovaly, přikryt na zadním sedadle uniformami, pověšenými na ramínku.

Zabí muž v lese

Kuželka ještě předtím nahlásil veliteli příslušné rotý Pohraniční stráže inspekční cestu a přítomnost dvou dalších mužů – členů rozvedky – zdůvodnil tím, že si jako v podobných případech jedou společně do prostoru „zarybařit“. Jinými slovy: ani pohraničníci a jejich velitelé (kromě samotného Kuželky) nevěděli o tom, že se chystá fingovaný útěk přes hranice. Kuželka přitom podle informací ve spise zároveň zajistil v rámci „cvičení“ rozmístění hlídek a světlicových nástrah tak, aby měl Falta s pomocí plukovníků dostatek času „železnou oponu“ překonat, než kvůli elektronickému hlášení o narušení státní hranice přijede hlídka.

Vše proběhlo přesně tak, jak si rozvědka naplánovala.

Nikdo, kdo má před sebou Faltův spis, by se zřejmě neubráníl představě až euforické, škodolibé radosti, kterou museli mít důstojníci StB, když večer, celí natěšení, sledovali program rakouské televize.

Eismann s Hanzalíkem totiž v hodnocení své akce doslova citují komentář, který se i s příslušným obrazovým doprovodem objevil druhý den po Faltově „útěku“ v celostátní rakouské televizi ORF. „Po podplavání Lipenské nádrže oblečen pouze v potápěčském oděvu a s nejnужnějšími potřebami odešel ilegálně do Rakouska jihočeský novinář, který byl ve své vlasti politicky perzekvován. V Rakousku požádal o politický azyl.“

Dokonalé utajení

Televize odvysílala i rozhovor s Faltou, který, jak píší oba členové rozvedky v hodnocení celé akce,

„postupoval plně v souladu s legendou.“ Hodnotící zpráva také uvádí, že ze „zaznamenaných ohlasů z novinářských kruhů všichni uvěřili nepřátelskému zaměření. Někteří se dokonce vyjadřují, že je to vina společnosti, která ho k emigraci přivedla.“

I když je spis agenta Falty, alias „Tambela“ velmi podrobný a mohl by sloužit takřka jako učebnice pro studium způsobů komunistické rozvedky, podobné konspirace a fingované útoky nebyly podle historiků v časech totality úplně výjimečné. I někteří Faltovi bývalí kolegové se domnívají, že odhalení zákulisí potápěčské akce představuje jen takzvanou špičku ledovce.

OCEŇUJI AKTIVITY TURISTICKÉHO SPOLKU LIPENSKA

TEXT PAVEL PECHOŮŠEK FOTO ARCHIV TSL

Petr Studnička je vedoucím katedry hotelnictví na Vysoké škole hotelové v Praze a celorepublikově uznávaným odborníkem na cestovní ruch. V rozhovoru pro časopis Lipensko popisuje, jak koronakrize ovlivnila letošní rok na Lipensku.

Zatím nemáme k dispozici data o návštěvnosti turistických cílů na jihu Čech v roce 2020? Jaké čekáte výsledky?

Budou patrné velké změny oproti minulým letům, například v Českém Krumlově. Zde byla letní sezona nesrovnatelná s roky předchozími. Naopak Lipensko čelilo vcelku vysokému náporu zejména tuzemských hostů a návštěvnost vybraných cílů nezaznamenala takový propad. V celém Česku patří mezi tři nejnavštěvovanější turistické cíle Pražský hrad (2,6 mil. osob/rok), Zoologická zahrada hl. m. Prahy (1,5 mil. osob/rok) a oblast Dolní Vítkovice v Ostravě (1,4 mil. osob/rok). Na jihu Čech je nejnavštěvovanější Státní hrad a zámek Český Krumlov (387 tis. osob/rok), celostátně na 20. příčce a Stezka korunami stromů Lipno (310 tis. osob/rok) na 32. pozici. Deset nejnavštěvovanějších jihočeských turistických cílů za rok 2019 je uvedeno v tabulce.

Z uvedené tabulky je zřejmé, že právě Českokrumlovsko s Lipenskem patří mezi nejnavštěvovanější turistické oblasti v Jihočeském kraji. Tento region vykazuje druhou nejvyšší hodnotu potenciálu cestovního ruchu v celé České republice, hned po hlavním městě Praze, jak bylo zjištěno Ústavem územního rozvoje v roce 2010. Bezpochyby je úkolem jak veřejného, tak soukromého sektoru usilovat v rámci Strategie rozvoje území Svazku Lipenských obcí o naplnění strategického cíle do roku 2030, jehož podstatou je zlepšit podmínky pro život místních obyvatel podporou rozvoje udržitelného cestovního ruchu v mikroregionu Lipenska.

Jak covid-19 ovlivnil sezónu na Lipensku?

Zatímco léto bylo pro Lipensko příznivé, nad zimou visí otazníky. Přesná data za letošní sezónu nejsou zatím k dispozici, ale zřetelný je rapidní pokles například vybraného místního poplatku

Pořadí	Turistický cíl	Tis. návštěvníků (2019)
1.	Státní hrad a zámek Český Krumlov	386,3
2.	Stezka korunami stromů Lipno	310,7
3.	Státní zámek Hluboká nad Vltavou	292,9
4.	Jihočeská zoologická zahrada Hluboká nad Vltavou	280,7
5.	Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství – zámek Ohrada	235,8
6.	Zoo Tábor	85,6
7.	Státní zámek Červená Lhota	74,1
8.	Zoo Dvorec	72,5
9.	Státní hrad a zámek Jindřichův Hradec	71,9
10.	Sladovna Písek	65,0

Zdroj: Česká centrála cestovního ruchu-CzechTourism, 2020

Petr Studnička

- Je spoluautorem odborných monografií Řízení cestovního ruchu v České republice – minulost, současnost, budoucnost a Místní poplatky v přímé vazbě na cestovní ruch, hotelnictví a lázeňství.
- Podílel se na řešení více než 20 výzkumných projektů zaměřených na hotelnictví, gastronomii, lázeňství a cestovní ruch.

z pobytu, který platí ubytované osoby do rozpočtů obcí. Lipensko je příkladem příhraniční oblasti, která je závislá na cestovním ruchu. Proto současná situace ovlivňuje většinu zde trvale bydlících osob, neboť řada z nich přímo či zprostředkovaně v cestovním ruchu pracuje.

Jak to bylo v České republice?

Pandemie zásadním způsobem ovlivňuje cestovní ruch na celém světě. Počty příjezdů poklesly mezitím o více než 80 procent, v globálním měřítku hrozí zánik až 110 milionů pracovních míst v cestovním ruchu. V jarním období byly v Česku zcela uzavřeny hotely či penziony po dobu 72 dnů, stejně tak byly uzavřeny stravovací provozy. V letní sezóně se situace zlepšila především v regionech, zatímco městské destinace včetně hlavního města Prahy zely prázdnotou. Podíl domácího cestovního ruchu dosáhl neuvěřitelných 71 procent a nebyť českých turistů, tak by cestovní ruch utrpěl mnohem větší ztráty. Naopak návštěvnost ubytovacích zařízení z hlediska zahraničních turistů poklesla o tři čtvrtiny. Nejvýznamnějšími zahraničními turisty byli Němci, Poláci, Slováci a Rakušané.

Zajímavé statistické údaje musí vyplývat z EET. Máte je k dispozici?

Největší objemy tržeb spadající pod EET, jsou vybírány ve čtyřech nejlidnatějších krajích – hlavním městě Praze, Středočeském, Jihomoravském, Moravskoslezském, které jsou následovány Ústeckým, Plzeňským a Jihočeským krajem. Právě na jeho území projdou EET ročně tržby v úhrnu převyšujícím 75 mld. Kč. To odpovídá nejen segmentu ubytování a stravování, ale i velkoobchodu a maloobchodu. Na území Jihočeského kraje jsou patrné sezónní výkyvy v tržbách, bezpochyby způsobené i významným postavením cestovního ruchu v regionální ekonomice. Zatímco nejnižší tržby připadají na 1. čtvrtletí

roku, naopak nejvyšší jsou dosahovány ve 3. čtvrtletí, především v období dvou prázdninových měsíců. Významný vliv na tuto skutečnost mají bezpochyby útraty turistů i jednodenních návštěvníků, kteří na jih Čech přijíždějí. V tomto smyslu si musí všichni uvědomit, že pro Lipensko či Českokrumlovsko se cestovní ruch stává de facto jedinou ekonomicky udržitelnou aktivitou. Průmysl zde žádný není a zemědělství spolu s lesnictvím mají z hlediska HDP malý podíl. V této souvislosti je třeba ocenit jak aktivitu starostů či činnost Svazku Lipenských obcí, tak snahu o uplatňování principů destinačního managementu, tedy koordinovaného řízení cestovního ruchu v území, prostřednictvím Turistického spolku Lipenska. Vždyť i tento turistický magazín, který držíte právě v rukou, je jednou z činností, které se spolek věnuje.

Zimní náměstí městyse Hořice na Šumavě

coop

Jednota
Kaplice

Tady jsme doma

Prodáváme potraviny
z našeho regionu

Poskytujeme méně
dostupné služby

Zaměstnáváme
místní obyvatele

Zisk investujeme
zpět do regionu

Podporujeme
místní organizace

Třídíme
odpady

coop TERNO coop TIP coop TUTY coop JEDNOTA coop STAVEBNINY coop VELKOOBCHOD

NAŠE SLUŽBY

Platba složenek
a ukládání peněz
na účet

Prodej zázenek
a losů

Výběr hotovosti

Dobíjení mobilních
telefonů

Vlastní virtuální
operátor

Platba kartou

Věrnostní
čipová karta

Prodej
vyhrazených léčiv

www.jednotakaplice.cz

LIPNO REAL

Exkluzivní nemovitosti na Lipně

www.lipno-real.com

Rodiny lyžují na Lipně. A kde vy?

„Na Lipno se rádi vracíme. Areál je opravdu super pro rodiny s dětmi, i po lyžování je plno možností aktivit. Skvělé podmínky i pro děti, výborný přístup instruktorů v lyžařské škole, letos jmenovitě Matěje K. Těšíme se zase za rok.“ Jan J.

Rezervujte si svou zimní dovolenou včas na www.lipno.info.

**Zážitek z jiné
perspektivy.
I v zimě.**

www.stezkakorunamistromu.cz

